

A SZÉKELYUDVARHELYI

RÓM. KATH.

FÖGYMNASIUM

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1900/901. TANÉV VÉGÉN.

KÖZREBOCSÁTJA

SOÓ GÁSPÁR

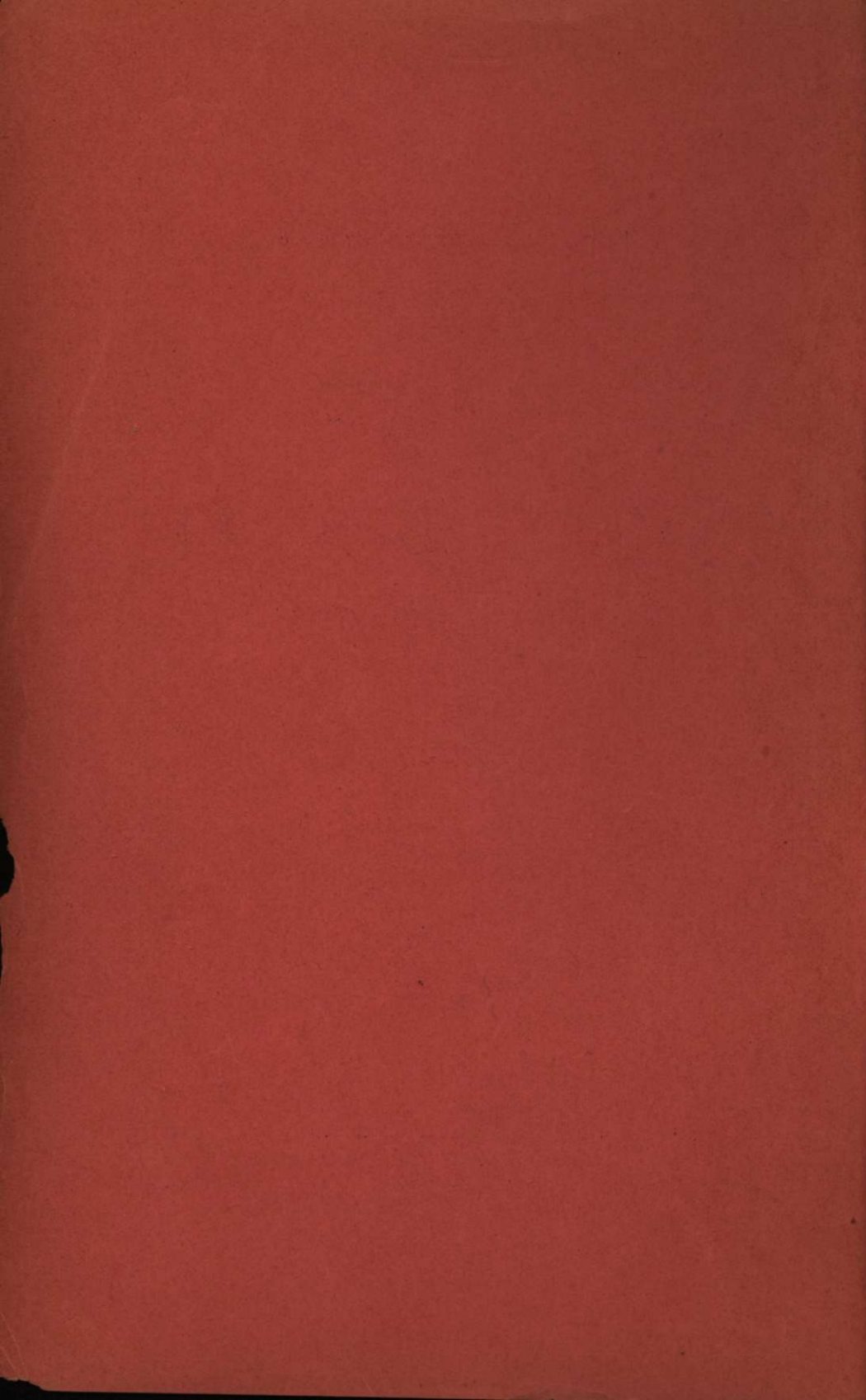
IGAZGATÓ.

SZÉKELY-UDVARHELYTT

NYOMATOTT BECSEK D. FIA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1901.

A SZÉKELYUDVARHELYI

RÓM. KATH.

FÖGYMNASIUM

ÉRTESITŐJE

AZ 1900—1901. TANÉVRŐL.

KÖZREBOCSÁTJA

SOÓ GÁSPÁR

IGAZGATÓ.

SZÉKELY-UDVARHELYTT
NYOMATOTT BECSEK D. FIA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1901.

42898

I.

Adatok a lefolyt 1900—1901. tanév történetéhez.

Tanártestület. A tanártestületben a lefolyt tanév kezdetén a következő változás történt: az elhalálozás folytán megürült természettan-mennyiségtani taniszékre *Péchy Jenő* h. tanár helyeztette át a marosvásárhelyi róm. kath. főgymnasiumtól; *Jánosy Gerő* okl. h. tanár a marosvásárhelyi főgymnasiumhoz helyeztetvén át, helyére *Szlávik Ferencz* h. tanár helyeztetett át a marosvásárhelyi főgymnasiumtól.

A tanítást a lefolyt tanévben 12 rendes, 2 helyettes tanár és 2 óraadó végezte.

A tanév kezdete. A beiratásokat a javító-, pót- és felvételi vizsgálatok előzték meg, melyeket augusztus 30. és 31. napjain tartottunk meg. Az egy tárgyból bukott tanulók közül javító vizsgálatot tett 26, és pedig: 3 jó, 20 elégséges és 3 elégtelen eredménnyel; a két tárgyból bukott és javító vizsgálatra engedélyt nyert tanulók közül 1, elégséges eredménnyel; felvételi vizsgálatot 2 tanuló állott, elégséges eredménnyel. Magánvizsgálatot tett főtanhatósági engedély alapján 2 tanuló, elégséges eredménnyel.

A tanuló ifjuság beiratása szeptember hó 1. 3. és 4. napjain történt, 5-én pedig ünnepélyes »Veni Sancte«, a fegyelmi szabályok felolvasása, megmagyarázása és az igazgató megnyitó beszéde után, a tanítás kezdetét vette.

Beiratott összesen 309 tanuló, ebből 3 magántanuló, 2 önként ismétlő.

Értekezletek. A tanártestület az intézetet, tanárokat és tanulókat érdeklő ügyek elintézésére összesen 11 rendes és 12 rendkívüli értekezletet tartott.

A midőn a tanulók előmenetele az ellenőrző értekezletek alkalmával elégtelennek konstatáltatott, az igazgatóság a szülőket vagy ezeknek helyetteseit a fenforgó hiányokról mindig értesítette, hogy ők is a házi fegyelem szigorítása vagy más alkalmasnak kinálkozó módok és eszközök által az iskolai czélok elérésére közreműködjenek.

Vallásügy. Az emberrel született gyarlóságot s a rosra való hajlamot kiirtani ugyan egészen nem lehet; de azért kötelessége legelső sorban a szülőknek, ezek után pedig a szülők helyetteseinek, a tanároknak teljes erővel és öntudatosan odahatni, hogy a gyarlóságot ellensúlyozzák és mérsékeljék, a rosra való hajlamot pedig teljesen megakadályozzák s jó irányba tereljék. E czélt emberi tekintélyvel elérni nem lehet, hanem csakis az isteni tekintélyen alapuló vallás-erkölcsi eszmék elméleti és gyakorlati alkalmazásával.

Ebből kifolyólag az iskolai vallás-oktatás mellett vásár- és ünnepnapokon az ifjuság részére exhortatiók tartattak egybekapcsolva a szent mise ájtatos meghallgatásával. A téli időszakot kivéve hétköznapiokon is sz. misét hallgatott az ifjuság; résztvett a körmeneteken s közös imát végzett ugy a délelőtti, mint a délutáni előadások kezdetén és végén; négyszer végzett rendes gyónást és a szentgyakorlatok alkalmával egy rendkívülit.

A szentgyakorlatokra vonatkozólag megjegyzendő, hogy kegyelmes főpásztorunk az idén sem feledkezett meg az ő legkedvesebb gyermekeiről, a tanuló ifjuságról, a kiknek lelki üdvét annyira szíven viseli, hogy kész ő maga is minden iskoláját felkeresni saját kényelmének feláldozásával s egészségének kockáztatásával is. A szentgyakorlatok megtartását P. Midlinszki jezsuita atyára bizta, kinek apostoli buzgalmát éreztük mindannyian, de leirni nem tudjuk. Elég legyen annyit felemlitenünk, hogy a lelki élet mesterei mindig azon jezsuiták voltak, kiknek ez a jelszavuk: omnia ad maiorem Dei gloriam; kik odaadó munkájokért semmi földi jutalmat nem kérnek és el sem fogadnak; kiknek egyedüli boldogságukat a földön az képezi, ha minél több bűnöst felrázhatnak és megmenthetnek az örökéletnek.

A szentgyakorlatok folyamata alatt jelen volt az egész tanári testület, a helybeli apát-plebános, a világi főgondnok és a polgá-

rok közül is egy néhányan. A sz. gyakorlatok ideje alatt különösen a szent beszédek végeztével különleges buzdításokat tett a kegyelmes főpásztor ur az ifjúsághoz. Nem mulaszthatjuk el fel-említeni azonényt is, hogy a sz. skapuláre-társulatba az ifjúság közül ugyancsak a szentgyakorlatok végével többet felvett a kegyelmes főpásztor. Jelenleg e társulatba 193 tag van beírva.

E társulatnak célja: az Isten anyjának hathatós tisztelete. Hogy e tiszteletről a tagok soha meg ne feledkezzenek, a társulatba való felvétel alkalmával a tagok vállaira a sz. szűz képével ellátott öltönydarabka tétetik, a melyet éjjel-nappal magukon tartanak.

Az előző évben megalakult »Élő Rózsafüzér Társulat« nemcsak fennáll, hanem virágzóknak is mondható, mert a tagok száma 210-ről 225-re szaporodott.

Megemlítendő még e rovatban a május havában megtartott nép-missió is. E missiót 3 jezsuita atya tartotta 8 napon át és jóllehet a tanuló ifjúság nem volt kötelezve a sz. beszédek meghallgatására, mégis tömegesen részt vett azokon, sőt többen részesültek a bűnbánat szentségében is.

A hitélet elevenségét az alsóbb osztályu tanulóknál különösen az mutatja, hogy közülök többen végeztek kétheti gyónást.

Az intézetünkbe járó nemkatholikus tanulók valláserkölcsei oktatásáról és hitéletének fejlesztéséről az illető felekezetek hatóságai gondoskodtak.

A VIII. o. hittani vizsgálata május hó 11-én tartatott meg ngos Jung-Cseke Lajos apát-püspöki biztos ur elnöklete alatt, a többi osztályoké pedig június 17-én és 18-án délelőtt az igazgató elnöklete mellett.

Fegyelmi állapot. A lefolyt tanévben a tanuló ifjúság igen nagy része erkölcsi magaviselet tekintetében a kívánalmaknak megfelelt, azonban többen ellentétbe jutottak a rendtartással és fegyelmi szabályokkal. Verekedés miatt 2, igazolatlan óramulasztás miatt 8, butorrongálás miatt 2, könnyelmű adósságcsinálás miatt 2, szivarozás miatt 5, feleselés miatt 1, hazugság miatt 1 esetben kellett az intést és feddést III. fokulag alkalmazni. Voltak olyanok, kiket illetlen magaviselet miatt 4, engedetlenség miatt 2 esetben kellett szigoruan megfeddeni IV. fokulag, sőt olyanok is

találtattak, kiket éjszakai kihágások, rossz helyek látogatása miatt 4 esetben, az intézetből el kellett távolítani. Sajnos jelenség, hogy család és iskola gyakran nem párhuzamosan haladnak az ifju nevelésénél, hanem ellenkezésbe jutnak egymással. A mit az iskola tilt, azt a szülők megengedik, mert — hiszen állításuk szerint — »nem is bűn s a gyermeknek kívánságát is kell teljesíteni.« Nem gondolják meg, hogy a most kisszerűnek látszó kívánságból majd erős és romboló szenvedélyek keletkeznek és ezeknek uralma oly erőssé válik, hogy az alól igen nehéz lesz szabadulni s végre is romlás lehet az eredmény. Akadnak olyan ifjak is, kik még a szülői jó tanácsokra sem hallgatnak, kik maguk szeretnének új rendtartást csinálni, mely mellett szabadon mozoghassanak, tetszeleghesenek maguknak és másoknak. Ha fegyelem tekintetében így haladunk, olyan lejtőre jutunk, melyen megállani nehéz lesz. Isten őrizzen ennek a bekövetkezésétől; örködjünk éberren és erős akarrattal.

Egészségügy. Az egészségügyi állapot általában kielégítő volt. A tanártestületben hosszabb ideig tartó betegség 1 fordult elő, 1—5 napig tartó betegség 5 esetben.

Az ifjuságnál a megtartott szemvizsgálatok alkalmával trachoma vagy trachomagyanus eset nem találtatott; járványos természetű baj nem fordult elő, de más betegségi eset több volt. Sajnos haláleset is volt; az intézetnek három szépreményekre jogosító tanulója meghalt. Straczinger Emil V. osztályos ifjut, a szelidség példányképét, családjának szemefényét, a roncsoló toroklob ragadta el közülünk; Roediger Pál II. o. ifju — kit szeretett szülői déli vidékre indítottak volt — és Bittó Sándor VIII. o. tan. — kit a szülői háznál gyöngéden ápoltak — az emberiséget oly annyira pusztító tüdőbajnak estek áldozatául, pedig mindkettő telve életreménnyel iparkodott szülőinek örömére lenni. Pihenjenek mind a hárman csendesen és az örök világosság legyen jutalmuk, miért Püspök urunk óméltósága is buzgón imádkozott közöttünk való tartózkodása alkalmával.

Tandijmentességi ügy. A főtanhatóság a lefolyt tanévben is több tanulót mentett fel a tandíjfizetés alól. *Egész tandíjmentességben részesültek:* Barabás Zoltán, Daróczy László, Felcser János, Fülöp János, Nyíró József II. o. t.; Balácsi Imre, Boga Ala-

jos, Demeter Ferencz, Dénes Mihály, Kolumbán Károly, Lász Károly, Olajos Domokos, Oláh Imre, Simonfi József, Szabó Endre, Tófalvi Balázs III. o. t.; Boldizsár Dénes, Gál Ferencz, György Dénes, Molnár Ferencz, Sass Antal, Szélyes Lajos, Zakariás Aladár IV. o. t.; Bálint András, Brassai Imre, Felcser Miklós, László Imre, Szabó István V. o. t.; Balázs Lajos, Felcser Béla VI. o. t.; Kárpáthi István, Szabó József VII. o. t.; György Lajos és Soó Dénes VIII. o. t. *Féltandijmentességet nyertek*: Bakó Benedek, Bámbó Sándor, Borsos József, Breckner Gyula, Bogdán István, Fábíán Domokos, Ferenczi István, Gál László, Gál Sándor, Gaurus Endre, Hegedüs Károly, Hermán László, Karda Dénes, Kacsó József, Kedves Árpád, Lukács Lajos, Pap Sándor, Paál István, Sipos Antal, Simonfi Antal, Soó Dénes, Szabó Dénes, Szenkovics Lajos, Szopos Lajos, Tüzes György I. o. t.; Antal János, Balázs Endre, Bardocz József, Ferencz György, György Géza, Kovács Ignác, Kuthi Pál, Sajgó József II. o. t.; Jánosi Sándor, Lukácsfi János, Oláh Jakab, Simonfi Ferencz, Szenkovics Andor III. o. t.; Ferenczi Károly, Lukácsfi Gergely, Szabó Albert IV. o. t.; Hermán Jenő, Kovács József V. o. t.; Jánosi Béla, Lakatos Gáspár, Márton István, Pál Béla, Vitos Pál VI. o. t.; András József, Bede Ferencz, Biró Nándor, Buding Antal, Gál Tamás, Gondos József, Kruzsnyiczky Elek, Szenkovics Gyula VII. o. t.; Bereczky Zsigmond, Fülöp János, Krim Ferencz, Péntes László, Sándor Ignác, Szigyártó Imre VIII. o. t. Hanyagságuk miatt a második félére a tandijmentességet elvesztették: Bakó Benedek, Borsos József, Ferenczi István, Gál Sándor, Gál László, Hegedüs Károly, Karda Dénes, Kacsó József, Kedves Árpád, Paál István, Soó Dénes, Tüzes György I. o. t.; Balázs Endre, Barabás Zoltán II. o. t.; Dénes Mihály és Simonfi Ferencz III. o. t.

A felsoroltakon kívül tandijmentességet élveztek még: Ferencz József I. o. t.; Dizmacsek Gergely, Kaupert Rudolf, Neurohr Gyula, Tanczl Antal II. o. t.; Gánya Károly, Hegyesi András, Kutas Imre, Nemes János IV. o. t., mint szerzetes növénydekjelöltek.

Az elengedett tandij összege 2760 korona (28·57%), a tandijfizetők által befizetett összeg pedig 9660 korona.

Hivatalos iskolalátogatás. *Kuncz* Elek kir. tanácsos, tanker.

kir. főigazgató ur a főgymnasium viszonyainak, az ifjuság tanulmányi és fegyelmi állapotának megfigyelése céljából november hó 6. 7. 8. és 9. napjain tartotta hivatalos látogatását. Ezen idő alatt megjelent mindenik osztályban több ízben az előadásokon s figyelemmel hallgatta a tanítást és a tanulók feleleteit s ő nagysága is intézett kérdéseket az egyes tanulókhoz. Meglátogatta a torna-, zene- és énekórákat, megtekintette a könyvtárakat és szertárakat, ezeknek leltárait, a kiadási naplókat, az ifjuság írásbeli dolgozatait, végül pedig a tanári testülettel conferentiát tartott, hol észleleteit közölte a tanártestülettel.

Folyó év márczius 4-ikén Püspök ur ő méltósága tett látogatást mindenik osztályban s buzdította a tanulókat jóviseletre és szorgalmas kitartó tanulásra.

Pál István apát-kanonok és igazgatótanácsi előadó ur április 30. és május 1-én látogatta meg intézetünket, megnézte a pénzkezelést, meghallgatta az egyes osztályokban a tanítást, megtekintette a szertárakat, megvizsgálta az épületet, hogy közvetlen szemlélés alapján tehessen a főtanhatóságnak jelentést és előterjesztést.

Iskolai ünnepélyek. Intézetünk ifjusága a lefolyt tanévben 5 iskolai ünnepélyt tartott: november 5-én az intézet védszentjének, Szent Imre herczegnek emlékére, deczember 2-ikán Vörösmarty 100 éves születésének évfordulóján; márczius 15-ikén és április hóban az 1848-as alkotások megünneplésére és június 29-én. Mindenik iskolai ünnepélyen szavalattal, énekkel és zenével működött közre az ifjuság, a közönség pedig nagyszámmal vett részt az ünnepélyeken s az ifjuságot elismerésének nyilvánításával jutalmazta.

Internatus. A főgymnasium régi épületének nagyobb méretű átalakítása után abban a tanulók számára együttlakás szerveztett. Ide a lefolyt évben 80 tanuló vétetett föl.

A felügyeletet ez intézetben *Soó* Gáspár igazgató és *Kovács* János főgymn. rendes tanár — ki az intézetben lakott — gyakorolták. A tanulók magaviselete az iskolai főhatóság által jóváhagyott »Rendtartás«-nak megfelelő volt.

Az internatusba felvett tanulók ellátása fűtés, világítás, ágyfaadás — ágynemű és evőeszközről a tanulók gondoskodtak —

és étkezésből állott. Az étkezés két csoportban történt: az első csoport reggelije tej és félfont buzakenyér, ebédje leves, marhahus mártással és főzelék sülttel, meg félfont buzakenyér; vacsorája főzelék sülttel és félfont buzakenyér volt; a második csoport reggel kenyeret, délkor levest, marhahúst mártással és főzeléket, vacsorára főzeléket sülttel kapott. Az összes ellátásért az első csoportnál 244 koronát, a második csoportnál 132 koronát fizetett egy-egy tanuló.

Az intézet vagyona alapítvány által a lefolyt évben is gyarapodott, ugyanis a székegyeleti első takarékpénztár 150 koronát adományozott.

Az internatus főgymnasiumunk mellett a jövő 1900—1901. tanévben is fenn fog tartatni. Azok tájékoztatásául tehát, kik gyermekeiket ide fölvetetni akarják, szolgáljon a következő prospectus.

1. Az intézetbe csakis jó magaviseletű és tanulmányi tekintetben legalább elégséges eredményt feltüntető tanulók vétetnek föl.

2. Az intézeti növendékek ez évben is két csoportra osztatnak s ellátásuk a múlt évihez hasonló módon történik.

3. A fűtés-, világítás- és étkezésért járó díj egy-egy tanuló után az első csoportnál 244 korona, a második csoportnál 132 korona lesz, mely díjak vagy havi, vagy negyedévi részletekben, de mindkét esetben előre fizetendők. Ha a szülők vagy gyámok ezen határidőt be nem tartanák, gyermekük, illetőleg gyámoltjuk az intézetből 15 nap mulva kitétetik.

4. Ágyfát az intézet ad, de ágyneműt, valamint evőeszközöket is a tanulóknak kell hozniok, melyek a szülők anyagi tehetőségéhez képest egyszerűek vagy fényesebbek lehetnek, de mindenestre az egészségnek megfelelők kell hogy legyenek.

5. A felügyeletet a jövőben is az igazgató és egy benlakó tanár gyakorolják, kik a főtanhatóság által jóváhagyott »Rendtartás« értelmében gondoskodnak az intézetben elhelyezett tanulóknak ugy szellemi, mint testi neveléséről.

A finevelő intézet (konviktus). A Szent Imréről nevezett finevelő-intézetbe 56 tanuló vétetett föl. Nyilvános alapítványt élvezett 36, magánalapítványt 3 tanuló, fizetéses benlakó 12 volt, asztalinas 5.

A nyilvános alapítványosokért az ösztöndíjalap egész évre személyenként fizetett 180 koronát, 1 magánalapítványosért (Balogh-féle) 240 k., egy magánalapítványosért (Ágotha-féle) 180 k., egy magánalapítványosért egy félévre (Mihály-féle) 120 kör.; a fizető növendékek dija (havi vagy évnegyedi előleges részletekben) személyenként egy évre 240 k.

Élvezett alapítványok:

A) Nyilvánosak: Közalapítvány 16, Lipót 5, Mária Terézia 3, Apor 1, Miklósy 2, Szőcs-Mártonffy 1, Szűts 1, Fülöp 1, Gyulaffy 1, Keserü 1, Patavina 1, Pál 2, Biró 1.

B) Magánalapítványok:

Ágotha 1, Mihály 1, Balogh 1, Lakatos 1 és ígéletben 1. Ez utóbbit Szőcs Imre nyugalmazott (csikszentmihályi) lelkész tette, de még tárgyalás alatt áll. A magánalapítványokra megjegyzendő, hogy a finevelő-intézet közvetlen kezelése alatt csak az Ágotha- és Lakatos-féle alapok vannak.

A növendékek reggel egy félfont buzakenyeret és egy-egy csésze tejet; délben levest, hust mártással, vastag ételt sülttel; vacsorára főzeléket sülttel kaptak és úgy az ebédhez, mint a vacsorához egy-egy félfont buzakenyeret.

Finevelő-intézeti igazgató és élelmező *Varga Sándor*, aligazgató *Keith Károly*.

A tanév befejezése. A VIII. osztály évváró vizsgálatát május hó 13. és 14-ikén, a többi osztályoké június hó 17—25-ig a következő sorrendben tartatott meg:

Junius 13. 14. és 15-én szóbeli érettségi vizsgálat és június 14-én a magánvizsgálatok írásbeli része.

- » *15-én* magánvizsgálatok szóbeli része.
- » *17-én* a IV. V. VI. VII. o. a vallásból a nagyteremben.
- » *18-án* az I. II. III. o. a vallásból a nagyteremben.
- » *19-én* a VII. osztály a magyarnyelv-, a politikai földrajz- és bölcsészettől a saját tantermében.
- » » a VI. o. a magyar-, latin-, görög- és németnyelvből s a görögpótló tárgyból saját tantermében.
- » » az V. o. a magyar-, latin-, görög- és németnyelvből s a görögpótló tárgyakból saját tantermében.
- » *20-án* a IV. o. a történelem-, természetrajz-, mennyiség-tan- és rajz. geometriából saját tantermében.

- Junius 20-án* a III. o. a történelem-, politikai és természettani földrajz-, mennyiségtan- és rajz. geometriából saját tantermében.
- » » a II. o. a magyar- és latinnyelvből saját tanterm.
- » *21-én* a VII. o. a mennyiségtan- és természettanból saját tantermében.
- » » a VI. o. a történelem-, természetrajz- és mennyiségtanból saját tantermében.
- » *22-én* az I. o. a földrajz-, számtan-, természetrajz- és rajz. geometriából saját tantermében.
- » » az V. o. a történelem-, természetrajz- és mennyiségtanból saját tantermében.
- » *24-én* a IV. o. a magyar-, latin- és németnyelvből saját tantermében.
- » » a III. o. a magyar-, latin- és németnyelvből saját tantermében.
- » *25-én* a II. o. a földrajz-, számtan-, természetrajz- és rajz. geometriából saját tantermében.
- » » az I. o. a magyar- és latinnyelvből saját tanterm.
- » » a VII. o. a latin-, görög- és németnyelvből s a görögpótló tárgyakból saját tantermében.

Junius 29-én hálaadó isteni tisztelet után iskolai ünnepélyvel fejeztetett be a tanév. A jutalmak és bizonyítványok kiosztattak s az igazgató alkalmi beszéddel bezárta a tanévet.

A tanév folytán érkezett nevezetesebb leiratok :

1. 3180—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság *Jánosi* Gerő okl. h. tanárt a marosvásárhelyi főgymnasiumhoz helyezi át, helyére pedig *Szlávik* Ferencz h. tanárt helyezi át a marosvásárhelyi főgymnasiumtól.

2. 3180—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság a természettani és mennyiségteni tanszékre *Péchy* Jenő h. tanárt helyezi át a marosvásárhelyi róm. kath. főgymnasiumtól.

3. 3192—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság az igazgatóságot megbizza, hogy a főgymnasium épületén eszközrendelő javítások tárgyában kössön szerződést és azt jóváhagyás végett terjeszse fel.

4. 3248—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság elrendeli, hogy az egyházi ének heti 1 órában az I—IV. o. tanulóknak taníttassék.

5. 3426—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság *Tamás* Albert és *Varga Sándor* tanárokat a 2600 koronás fizetési osztályba lépteti elő.

6. 3501—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság elrendeli, hogy a tanulók fegyelmi és tanulmányi állapotának nemkielégítő voltát a tanártestület tegye tanulmánytárgyává és ennek okait derítse fel.

7. 3484—1900. vall. és közokt. miniszteri sz. a. »Az osztrák-magyar monarchia írásban és képből« cz. munka a könyvtár számára megküldetik.

8. 3683—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság *Soó* Gáspár igazgatót és *Jánosy* Péter tanárt a 3200 koronás fizetési osztályba lépteti elő.

9. 4256—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság *Szlávik* Ferencz h. tanárt a tornának egy csoportban való tanításával megbizza.

10. 4482—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság *Spanyár* Pál okl. h. tanárt rendes tanárnak nevezi ki.

11. 4948—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság *Kovács* János okl. h. tanárt rendes tanárnak nevezi ki.

12. 4954—1900. püsp. sz. a. a főtanhatóság *Bodosi* Lajos tanárt internatusi felügyelő állásából felmenti és helyére *Kovács* János tanárt nevezi ki.

13. 340—1901. püsp. sz. a. a főtanhatóság a bukott tanulóktól a tandíjmentességet megvonja.

14. 7471—1901. vall. és közokt. min. sz. a. közöltetik, hogy május 26. és 27. napjain országos tornaverseny tartatik.

15. 841—1901. püsp. sz. a. a főtanhatóság elrendeli, hogy a tandíjmentes tanulókról az első időszak végén rendes kimutatás terjesztessék fel.

16. 404—1901. püsp. sz. a. a főtanhatóság *Lukács* Mózes nyug. csendőrezredes internatusi alapítványáról az alapító levelet jóváhagyva leküldi.

17. 947—1901. püsp. sz. a. a főtanhatóság közli, hogy *Kovács* János és *Spanyár* Pál r. tanárok az országos nyugdíjintézetbe felvétettek.

18. 1293—1901. püsp. sz. a. a főtanhatóság elrendeli, hogy április 1-től a kötelező játékdélutánok megtartassanak.

19. 1822—1901. püsp. sz. a. a főtanhatóság megküldi a

mostári főgymnasium által kiállított osztály- és érettségi bizonyítványok érvényességére vonatkozó vall. és közokt. min. rendeletet.

20. 1958—1901. püsp. sz. a. a főtanhatóság közli a nmlgu vall. és közokt. min. ur rendeletét a gyógyszerészeti pályára lépni akaró reáliskola vagy polgári iskola VI. osztályát végzett ifjak latinnyelvi vizsgálata tárgyában.

21. 401—1901. sz. a. főigazgató a szóbeli érettségi vizsgálat megtartására június hó 13. 14. és 15. napjait tüzi ki, a magánvizsgálatok idejéül pedig jun. 14. és 15. napjait.

II.

Tanári testület.

a) Rendes tárgyakból.

1. *Bodosi Lajos*, erdélyegyházmegyei áldozó pap, a latin és görög nyelvből jogosított rendes tanár; III. oszt. főnöke; az országos középiskolai tanáregyesület tagja, az EMKE rendes tagja. Tanított latint a VI., magyar- és latinnyelvet a III. és görög-pótlót a VII. osztályban heti 18 órában. Tanárkodási éveinek száma 22.

2. *Embery Árpád*, világi, a latin- és görögnyelvből okleveles rendes tanár; a tanári könyvtár, philológiai muzeum és éremtár öre, a IV. osztály főnöke; az országos középiskolai tanáregyesület tagja, az erd. róm. kath. irodalmi társulatnak, a róm. kath. egyházközségi iskolaszéknek, a Fehérkereszt-egyletnek, a Szent-István-Társulat tiszteleti tagja és az EKE udvarhelymegyei szakosztályának vál. tagja, Udvarhelymegye törvényhatósági bizottságának és Sz.-Udvarhely város képviselőtestületének virilis tagja, a helybeli polgári dalegylet alelnöke, a Székelyegyleti első takarékpénztár aligazgatója. Tanított latint a IV., görögöt VI. VIII., bölcséleti előtant a VIII. osztályban heti 17 órában. Tanárkodási éveinek száma 15.

3. *Gáspár Balázs*, világi, a mennyiségtan- és természettanból okleveles rendes tanár, az országos középiskolai tanár egyesület tagja, a róm. kath. egyházközségi iskolaszéknek, a székelyegyleti első takarékpénztár igazgatóságának tagja. Tanított mennyiségtant a II—IV. és VI—VIII. osztályban heti 18 órában. Tanárkodási éveinek száma 19.

4. *Gáspár István*, erdélyegyházmegyei áldozó pap, a magyar- és németnyelvből okleveles rendes tanár; főgymn. hitszónok; az országos középiskolai tanár egyesület tagja; a VI. osztály főnöke, az ifjusági önképzőkör vezetője; tanított magyarnyelvet a IV. VI. és VIII., németet IV. VI. osztályban heti 16 órában. Tanárkodási éveinek száma 10.

5. *Jánosz Péter*, világi, a latin- és görögnyelvből okleveles rendes tanár; az V. oszt. főnöke, az országos középiskolai tanár egyesület tagja, az erdélyi muzeum nyelv-, történeti- és bölcsészeti szakosztályának, a róm. kath. egyházközségi iskolaszéknek tagja; tanított latint az V., görögöt az V. VII. és görög-pótlót a VIII. osztályban heti 17 órában. Tanárkodási éveinek száma 28.

6. *Keith Károly*, erdélyegyházmegyei áldozó pap, a magyar- és németnyelvből okleveles rendes tanár; a finevelő-intézet igazgatója; a VII. osztály főnöke; az országos középiskolai tanár egyesület tagja; az erd. róm. kath. irodalmi társulatnak, az erdélyi muzeum nyelv-, történelmi és bölcsészeti szakosztályának tagja, az ifjusági könyvtár őre; tanított magyart az V. és VII., németet a III. V. VII. és VIII. osztályban heti 18 órában. Tanárkodási éveinek száma 6.

7. *Kovács János*, erdélyegyházmegyei áldozó pap, a magyar- és latinnyelvből okleveles rendes tanár; az I. osztály főnöke; az internatus felügyelője; az országos középiskolai tanár egyesület tagja, tanított latinnyelvet az I. és VIII., magyart az I. osztályban heti 17 órában. Tanárkodási éveinek száma 7.

8. *Pap András*, világi, a történelemből és földrajzból okleveles rendes tanár, a módszertani értekezletek jegyzője, az országos középiskolai tanár egyesületnek tagja, tanított történelmet a III. IV. VI. VII. és VIII., görög-pótlót az V. és VI. osztályban heti 18 órában. Tanárkodási éveinek száma 22.

9. *Péchy Jenő*, világi, a természettanból és mennyiségtanból

helyettes tanár; a VIII. osztály főnöke; tanított természettant a VII. VIII., földrajzot a III., mennyiségtant az I. és V. osztályban heti 18 órában. Tanárkodási éveinek száma 10.

10. *Spanyár Pál*, világi, a szabadkézi és mértani rajzból okleveles rendes tanár, a rajzsztár öre, tanított mértani rajzot az I—IV., szabadkézi rajzot az V. VIII., földrajzot az I., szépirást az I. és II. osztályban heti 19 órában. Tanárkodási éveinek száma 3.

11. *Soó Gáspár*, világi, a történelemből és földrajzból okleveles rendes tanár, a főgymnasium és internatus igazgatója; az országos középiskolai tanáregyesület tagja, a magyar történelmi társulatnak, Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának, az áll. felsőleányiskola gondnokságának, a róm. kath. egyházközségi iskolaszéknek, az Udvarhelymegyei takarékpénztár igazgatóságának tagja; a róm. kath. leányiskola pénztárnoka; tanított történelmet az V. osztályban heti 3 órában. Tanárkodási éveinek száma 22.

12. *Szlávik Ferencz*, világi, a magyar- és latinnyelvből helyettes tanár, a II. osztály főnöke, tanított magyart a II., latint a II. és VII., bölceleti előtant a VII., tornát a II. osztályban heti 20 órában. Tanárkodási éveinek száma 2.

13. *Tamás Albert*, világi, a természetrajz-, vegytan- és tornából okleveles rendes tanár, a tanári értekezletek jegyzője, a természetrajzi, vegytani és földrajzi sztár és az ifj. segélyző könyvtár öre; az országos középiskolai tanár-egyesületnek, a kir. magyar természettudományi társulatnak, a Fehérkereszt-egyletnek, a róm. kath. egyházközségi iskolaszéknek, az udvarhelymegyei takarékpénztár felügyelő bizottságának, Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának tagja; tanított természetrajzot az I. II. IV. V. VI., földrajzot a II. oszt.-ban, tornát az egész gymnasiumban a II. oszt. kivételével heti 24 órában. Tanárkodási éveinek száma 18.

14. *Varga Sándor*, erdélyegyházmegyei áldozópap, a szent hittudományok babérkoszorusa, szentszéki ülnök, a hittanból okleveles rendes tanár, főgymnasiumi hitszónok, a finevelő-intézet igazgatója; az országos középiskolai tanár-egyesületnek, az alsófehérmegyei tört., régészeti és természettudományi társulatnak rendes tagja; az alsófehérmegyei tanító-egyesületnek választott

tagja; tanított hittant az I—VIII. osztályban heti 16 órában. Tanárkodási éveinek száma 19.

b) A melléktárgyakból.

1. *Gál Sándor*, világi, róm. kath. kántor; tanította az éneket I—VIII. osztályban heti 3 órában. Tanit 5 év óta.

2. *Morascher Hugó*, világi, zenetanár tanította a zenét az önként vállalkozóknak heti 5 órában. Tanit 4 év óta.

Iskolaszolgák: *Dakó Sándor* és *Ilyés Lajos*.

III.

Az előadott tananyag.

I. osztály.

Osztályfőnök: *Kovács János*.

Hittan. Heti 2 óra. Az ember végcélja és rendeltetése. A hit. A parancsok. A keresztény igazságok. A szentségek. Az imádság. Év elején a legszükségesebb imádságok beemléztetése és a penitencia tartás szentségének ismertetése. Tankönyv: Kis Katekizmus. Negyvenharmadik kiadás. Budapest, 1896. *Varga S.*

Magyar nyelv. Heti 5 óra. I. Prózai olvasmányok: *a)* Tanító mesék. A béka meg az ökör. A rászédett farkas. A telhetetlen. Az egerek gyűlése. A kis malacz meg a farkasok. A gonoszsgot a fa is elárulja. A szamár és terhe. *b)* Népmesék: Az Igazság és a Hamisság. Az angyal bárányok. Az okos leány. A Tisza eredete. A kalász eredete. A róka meg a favágó. A fűrj és fiai. A hólyag, szalmaszál és a tüzes üszök. A kívánságok. Többet észszel, mint erővel. *c)* A népéletből: Mezei munkások. A puszták

fia. *d)* A magyar földről. Tátrai képek. A Szent Anna tava. A befagyott Balaton. *e)* A hunnok és magyarok történetéből: Hunor és Magyar. A hunnok bejövetelc. Lakoma Attila királynál. A catalaunumi csata. Aquileja ostroma. Attila és Leo pápa. A fehér ló mondája. Botond. Géza vezér megtérése. Szent István király. Korona és kard. Nándorfehérvár ostroma. Szent László és a kunok. Deák Balázs hőstette. A magyar keresztes hadjáratok. *f)* A görög mondákból: Odysseus és Polyphemus. Arion, Kodrus.

II. Költői olvasmányok: Az árva. A gonosz mostoha. Hadnagy uram. A füstbe ment terv. Nyalka huszár. Három fiu. A rab golya. A honvéd tüzér temetése. Szülőföldemen. Anyám tyukja. Kőmives Kelemenné. IV. Béla. Itthon. Téli világ. E költeményeket a tanulók az első és utolsó kivételével könyv nélkül is megtanulták.

III. A nyelvtanból: A hangok. A mondat fajtái, a mondatrészek. A szavak. Az állítmány. Az ige fajtái, az alanyi és tárgyias személyragok, az ikcs igék alanyi személyragjai, az igemódok és igeidők.

A többi mondatrészek: az alany, tárgy, határozó, kiegészítő és jelző. A helyesírás főszabályai. Kk. Szinnyei József: Magyar olvasókönyv I. rész. 6. kiadás. Szinnyei József: Iskolai magyar nyelvtan mondatlani alapon I. r. 9. kiadás. Havonkint két iskolai írásbeli dolgozat a nyelvtan és a helyesírás begyakorlására.

Kovács J.

Latin nyelv. Heti 6 óra. I. Olvasmányok latinról magyarra, I. rész. 1. 2. 3. 4. 8. 9. 10. 12. 21. 22. 24. 26. 28. 43. 44. Összefüggő olvasmányok: Magyarország. A régi németekről. A fülemile és tengelicz. A páva és daru. Diogenes. Solon és Croesus. A hazug fiu. Magyarról latinra III. rész 1—4, 7—9. Összefüggő olvasmány: Az utasok és a számár.

II. A nyelvtanból: A latin betűk és kiejtésük. A beszédrészek. A főnevek neme. A melléknévnek mint jelzőnek és állítmánykiegészítőnek egyezése a jelzett szóval, illetőleg az alannyal. A főnév, melléknév, számnév és névmás ragozása. A melléknévek fokozása. Sum ige ragozása. I—IV. igeragozás cselekvő alakja. Praepositíók. Kk. Dávid István: Latin olvasó- és gyakorlókönyv I. rész 9. kiadás. Schultz Ferdinánd: Kisebb latin nyelvtana. Át-

dolgozta Dávid István. 9. kiadás. Havonként két iskolai írásbeli dolgozat.

Kovács J.

Földrajz. Heti 3 óra. Földrajzi alapismeretek lehetőleg szemlélet alapján. Tájékozódás a földgömbön és térképen; térképolvasás. Magyarország hegységeinek, síkságainak, vizeinek, éghajlatának és terményeinek ismertetése, kapcsolatban a lakosság foglalkozásával és életmódjával. Kísérletek térképvázlatok készítésében. Kk. Dr. Márki Sándor: Földrajz gymnasiumok és reáliskolák használatára. I. füzet. Magyarország földrajza. Negyedik kiadás.

Spanyár P.

Természetrjz. Heti 2 óra. A négy évszak, kivált a növényeken mutatkozó jelenségekben feltüntetve. Az ősz: A közönségesebb gyümölcsformák taglalása és csoportosítása. Házi állatok. Tél: A közönségesebb fenyők. Az ember lakása közelében, a mezőn és erdőn élő emlős állatok. Tavasz: Egyes könnyen szemlélhető viritó növények (10—12) megjelenésök szerint; a növény részeinek megismertetése. Házi szárnyasok. Kk.: Dr. Ormándy M. természetrajza.

Tamás A.

Számtan. Heti 4 óra. Egység. Szám. Egész és törtszám. Megnevezett és elvont szám, összevonható számok. Tizes számrendszer. Római számjegyek. Számolási műveletek egész számokkal. Különnemű összevonható számok. — A méter-mérték ismeretése. Törzsszám. Tényezőkből összetett szám. Viszonylagos törzsszám. A számok oszthatóságának törvényei. Legnagyobb közösosztó. Legkisebb közösötöbbs. A közönséges törtszám. A törték átalakítása. A közönséges és tizedes törtnek egymásra való átalakítása. Számolási műveletek közönséges törtékkel. Időszámolás. K. k. Lutter N. közönséges számtana.

Péchy J.

Rajzoló geometria. Heti 3 óra. Pontok, vonalak, szögek s mérési viszonyaik. A három-, négy-, sokszögek, kör és ellipszis alakítása, az idomok összeállósága, hasonlósága és symmetriája; kerületük és területük meghatározása. Síkékitmények rajzolása táblarajzok után hetenkint egy órában. Tankönyv: Dr. Fodor L. és dr. Wagner A. »Rajzoló planimetria.«

Spanyár P.

Szépírás. Heti 1 óra. Magyar kis- és nagybetűk, magyar folyóírás, előíratos szépírási füzetek és ütenyezés alapján.

Spanyár P.

II. osztály.

Osztályfőnök: *Szlávik Ferencz.*

Hittan. Heti 2 óra. Az egyház szertartásai, tekintve a szent helyeket, az áldozatokat általában és különösen a sz. misében; a különösen előforduló szokások és szertartások, áldások és szentelések; továbbá a szentelések és szentelvények szertartásai, az egyházi ünnepkör s végre a temetési szertartások. Tankönyv: A ker. anyaszentegyház szertartásai és szokásai. 10-ik kiadás.

Varga S.

Magyar nyelv. Heti 5 óra. I. Olvasmányok. a) Próza: Erdei kunyhó. Falusi udvar. Furcsa falvak. A koldus gyermek. A hazug fiu. A paraszt és fiai. A farkas és az oroszlán. Az utazók. A három gyürü. A Tisza. A Balaton partján. A dobsinai jégbarlang. A magyar alföldi puszta. Nagy Lajos és a nápolyi hadjáratok. Hunyadi László. Mátyás király udvara. Horatius Cocles. Mucius Scaevola. A patriciusok és plebejusok ellenségeskedése. A görög-persa háborúk.

b) Költői: Alkony. Mátyás anyja. Kont. A tudós. A jó öreg korcsmáros. A szegény asszony könyve. Mátyás király Gömörben. Szüretünk. Diósgyőr. Kenyérkő. Éji látogatás.

c) Emlézve: Mátyás anyja. A tudós. A szegény asszony könyve. Szüretünk. Éji látogatás.

II. A nyelvtanból: A határozók részletes tana. Az összetett mondatok. Szórend. Szóképzés. Kéthetenként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 17. K. k. Szinnyei József: Iskolai magyar nyelvtan és Magyar olvasókönyv, II. r.

Szlávik F.

Latin nyelv. Heti 6 óra. I. Olvasmányok: a) Latinról magyarra: A kakuk és a seregély. Aquileja városának elpusztulása. A fokozat. Az ember és az oroszlánszobor. Az öreg ember és a halál. Piso és szolgálja. A kutya és a szamár. Róma városának alapítása. Tullus Hostilius. Servius Tullius.

b) Magyarról latinra: A farkas és a daru. A ló és a szamár. Apelles. A légy és a kopasz. Dareus a Scytháknál. Romulus és Remus. Ancus Martius.

II. Nyelvtanból: A négy igeragozás szenvedő alakjai. Az álszenvedő igék. Körülírt igeragozás. Rendhagyó perfectumok és

supinumok. Rendhagyó igék. Hiányos és személytelen igék. Praepositiók. Határozó szók. Kötőszók. Szóképzés. — Kéthetenkint egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 17. K. k. Schultz-Dávid: Latin nyelvtan és Dávid I.: Latin olvasó- és gyakorlókönyv I. r.

Szlávik F.

Földrajz. Heti 3 óra. Európa országai és népei (Ausztria részletesebben) Magyarországból kiindulva és erre vonatkoztatva. Azsia és Afrika általános ismertetése a nevezetesebb országok és európai gyarmatok kiemelésével. Térképolvasás; térképvázatok készítése. Kk. Dr. Márki S. Földrajzának II. része. *Tamás A.*

Természetráajz. Heti 2 óra. Majmok. Tengeri emlősök. Az ember lakása közelében, mezőn, erdőn, vizen tartózkodó madarak életmódjok szerint. A Hüllők, Kétlélűek és Halak osztályából a a főbb alakok; ugyszintén a fontosabb gerincztelenek. Ősszel: néhány ősszel virító növény; tavaszkor: néhány feltűnőbb gyümölcsstermő és erdei fa és bokor s az embert közelebből érdeklő természetű és vadon termő növény. Növény- és rovargyűjtés. Kk. Dr. Ormány M. Természetráajzának II. része.

Tamás A.

Számtan. Heti 4 óra. Számolási rövidítések. Az arány és aránylat elemei. Egyszerű hármás szabály. Százalékszámolás, alkalmazva az egyszerű kamat-, közvetítés, biztosítás stb. számolásnál. A százalék számolásnál a feladatok, az aránylatok, egységre hozatal elve alapján lettek megoldva. Tankönyv: Dr. Lutter Nándor »Közönséges számtana.«

Gáspár B.

Rájzoló geometria. Heti 3 óra. A sík, a lap, a test. A leg-egyszerűbb testek: hasáb, gúla, henger, kúp és gömb főtulajdon-ságai és hálózata. A testek metszetei, összeillősége, hasonlósága, egyenlősége, symmetriája, felszínének és térfogatának meghatározása. Testminták készítése. Testek és testcsoportok rájzolása. Tankönyv: Dr. Fodor és dr. Wagner »Rájzoló stereometria.«

Spanyár P.

Szépírás. Heti 1 óra. Magyar folyóírás, német kis- és nagybetűk, német folyóírás előíratos szépírási füzetekbe.

Spanyár P.

III. osztály.

Osztályfőnök: *Bodosi Lajos.*

Hittan. Heti 2 óra. Az ó-szövetség története erkölcsi tanúságokkal. Palestina földrajza. Kézikönyv: Roder Alajos. Bibliai történetek.

Varga S.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. Olvasmányok. A) Költőiek: Rákosi szántó a török alatt. A ló és a lovag. István öcsémhez. Szüleim halálára. A haza. A bujdosó. Két vándor. Isten hozzád. Hymnus. Szózat. Ima. Dobozy Mihály és hitvесе. Ezek könyv nélkül. B) Prózaiak: A mohácsi vész után. Budavára török kézre kerül. Temesvár, Drégely és Eger vivása. Szigetvár ostroma. Törökvilág Magyarországon. Báthory István. Buda visszafoglalása. II. Rákóczy Ferencz felkelése. Egy régi udvarház. A magyar becsületszó. A nagyenyedi két füzfa. A rómaiak mindennapi élete. C) Nyelvtanból: A hangtan. Szótan. Mondattan. Kéthetenként egy iskolai dolgozat. Összesen 18. Kk. Szinnyi József: »Rendszeres magyar nyelvtana« és »Magyar olvasókönyve«.

Bodosi L.

Német nyelv. Heti 4 óra. A németnyelv hangtanából a kiejtés és helyesírás tana; az alaktanból a beszédrészek; a mondatbanból a német szórendnek elemi szabályai. Prózai olvasmányok: Geschichten von Herakles (I—IV. XII. XIII. XV. és XVIII.). A nyelvtanban előforduló és átvett olvasmányokkal, valamint a nyelvtani szabályokkal kapcsolatos fordítási gyakorlatok magyarról németre és németről magyarra. Költői olvasmányok: Gottesdienst (Fr. Rückert); Das Schwert (L. Uhland); Die Riesen und die Zwerge (Chamisso); Nachtlid (Theodor Körner); Graf Eberhard im Bart; Die Rache (L. Uhland); Salomon und der Saemann (Rückert); Die wandelnde Glocke (Goethe). K. k.: Hoffmann Mór »Német nyelvtan és olvasókönyv« I. r. Kéthetenként egy iskolai gyakorlat.

Keilh K.

Latin nyelv. Heti 6 óra. A) Prózai olvasmányok latinról magyarra: Képek A római köztársaság történetéből (Livius nyomán). Brutus, az első római consul. Tarquinius hiveinek összeesküvése. Vaji és Tarquini városával viselt háboru. Menenius Agrippa. Cornelius Nepos nyomán: Miltiades. Themistocles. Ma-

gyarról latinra az Olvasó- és Gyakorlókönyvből egyes mondatok, továbbá összefüggő olvasmányok: Hamilcar álma (2). Tomyris a scythák királynője (4). Horatius Cocles (10). Xenophon (12). Nagy Sándor utjai (14). M. Attilius Regulus becsületessége (17). Mene-
crates hiusága (20). Uticai Cato (26). *B)* Költőiek Phaedrus meséiből: De vitiis hominum. De vulpe et uva. Lupus et agnus. Canis per fluvium carnem ferens. Vacca et capella, ovis et leo. Lupus et gruis. Cervus ad fontem. Rana rupta et bos. Vulpes et ciconia. *C)* Könyv nélkül az első három mese. *D)* Nyelvtanból: Az alaktan részletes ismételése. Mondatrészek egyezése. Esettan. Kéthetenként egy iskolai írásbeli gyakorlat gyarról latinra, összesen 17. K. k. Schultz Dávid I.: Kisebb latin nyelvtan. Dávid I.: Latin olvasó- és gyakorlókönyv. Dávid I.: Latin olvasókönyv a gymnasiumok III. és IV. oszt. számára. *Bodosi L.*

Történelem. A magyarok története a mohácsi vészig. K. k.: Ujházy László, A magyar nemzet történelme I. rész. III. osztály számára. *Pap A.*

Földrajz. Heti 2 óra. K. k.: Dr. Brózik K. földrajzának II. része, és Math. és phys. földrajz Dr. Schmidt Ágoston. Amerika és Ausztrália ismételése után a matematikai és fizikai földrajz alapismeretei. *Péchy J.*

Számítan. Heti 3 óra. Összetett aránylatok. Kamat, kamatszámolás. Határidő számolás. Állampapírok, váltók leszámítolása. Arányos osztás, Elegyítési feladatok. Tankönyv: Dr. Lutter Nándor »Közönséges számítan«-a. *Gáspár B.*

Rajzoló geometria. Heti 2 óra. Planimetriai szerkesztések. Az összeillőség, szimmetria, hasonlóság és területmeghatározás kibővítése; idevágó egyszerűbb szerkesztések. A kör és a rávonatkozó legegyszerűbb szerkesztések. A geometria alkalmazása a rajzoláshoz és méréshez; az idomok másolása. Síkékitmények rajzolása és festése hetenként egy órában. Tankönyv: Fodor-Wagner »Constructiv Planimetria.« *Spanyár P.*

IV. osztály.

Osztályfőnök: *Embery Árpád.*

Hittan. Heti 2 óra. Az ujszövetségi szent történetek. K. k. Roder Alajos »Bibliai történetek.« *Varga S.*

Magyar nyelv. Heti 4 óra. Az irány fajai és kellékei. Az irány szemléltetőségének és élénkségének tényezői. A hangsúlyos és időmértékes verselés, rímtan és a szerkesztéstan áttekintése. K. k. Koltay V. Stilisztika I. r. Olvasmány: Arany Toldija és a classicus és rímes versnemek megismertetésére alkalmas költemények. K. k. Tomor-Várad: Magyar olvasókönyv. IV. köt. Havonként 2 dolgozat: egy iskolai és egy házi. *Gáspár I.*

Német nyelv. Heti 3 óra. Az alaktannak ismétlése; a szóképzés tana; a mondattan, különös tekintettel a mondat szerkezetre és a mondat bővítéseire. Olvasmányok: Der Argonautenzug (I—V.) Tobias Witt, Siegfrieds Empfang am Hofe zu Worms. Siegfried und Chrimhilde. Költői olvasmányok: Der wilde Jäger. Das Schloss Boncour. Der Sängler. Die ungarische Haide. Der Traum. Magyarról németre a tankönyvben előforduló gyakorlatok. K. k. Hoffmann Mór: Német nyelvtan és olvasókönyv I—II. rész. Havonként két iskolai dolgozat. *Gáspár. I.*

Latin nyelv. Heti 6 óra. I. Olvasmányok. A) Latinról magyarra. a) Prózáiak: A köztársaság kora. 1. A köztársaság kezdete (509—495. K. e.) 1—8. fejt. 2. A plebeiusok és patriciusok egyenetlenkedése (495—451. Kr. e.) 1—5. 8—16. fejt. b) Költőiek: Phaëthon. Met. II. 1—327. Daedalus és Icarus. Met. VIII. 183—235. Philemon és Baucis. Met. III. 618—720. Midas. Met. XI. 88—192. B) Magyarról latinra: A hét bölcs versengése. Ariadne fonala. A két hű barát. Egy hiu dicsekvő. M. Manlius. Zopyrus csodálatos hűsége. Pyrrhus és a rágalmazók. Nagy Sándor halála. A varázslásról vádolt rabszolga. A gyermek Cato állhatatossága. Syracusae bevétele. A két jóbarát. Hogyan akarja Achilles végzetét elkerülni? A hesperidák arany almái. Artamenes és Xerxes.

II. Nyelvtan. Az esettan ismétlése. Sajátságok a névszók használatában. Az ige-idők, módok használata fő- és mellékmondatokban. Az infinitivus, acc. c. inf., nom. c. inf., nem egyenes beszéd használata. Participium és önálló ablativus, gerundium és gerundivum, az *um* és *u* végű supinum használata. A prosodia s az olvasmány szerint szükséges verslábak és versméretek rövid ismertetése.

III. Könyvnélküliek. Daedalus és Icarus. Phaëthonból 1—40. vers. Menenius Agrippa beszéde. Veturia, Coriolanus anyja, be-

széde. Hetenkint egy magyar-latin írásbeli dolgozat, összesen 33. K. k. Elischer I.: Latin olvasókönyv a gymnasiumok III. és IV. osztálya számára. Dávid István: Latin Olvasó- és Gyakorlókönyv az I—IV. gymn. osztály számára. U. a. Latin nyelvtan.

Embery Á.

Történelem. Heti 3 óra. Az ó-kor történelme a római császárság felállításáig. Közép- és Észak-Európa vázlatos ősmívelődés története. Kk. Vaszary Kolos Világtörténelme. I. rész. Ó-kor.

Pap A.

Természetrajz. Heti 3 óra. Ásványtan. Chemiai előismeretek. Az ásványok alaki-, vegyi- és természettani tulajdonságai. Az ásványok rendszeres leírása. Kőzet- és hegyszerkezettan. A földtani hatások tana. A föld képződésének vázlata és a föld kérgét alkotó rétegek, K. k. Dr. Roth Samu »Ásvány-, kőzet- és földtan alapvonalai« negyedik kiadás.

Tamás A.

Algebra. Heti 3 óra. Bevezetés a betűszámokban. Összeadás és kivonás számokkal. Sokszorozás egész számokkal, tekintettel a kéttagu mennyiségek négyzetének és köbének képzésére. Osztás egész számokkal, tekintettel a geometriai haladványokra. A számok oszthatósága. A legnagyobb közös mérték, a legkisebb közös többszörös. A négy alapművelet törtszámokkal. Elsőfokú egyismeretlenű határozott egyenletek megfejtése, kiterjeszkedve az aránylatok tanára. K. k. Mocnik-Klamarik-Wagner A.: Betűszámokban.

Gáspár B.

Rajzoló geometria. Heti 2 óra. A kúpszeletek. A sík és helyzete; két egyenes; az egyenes és a sík; két sík kölcsönös helyzete; az egyenes és a sík metszéspontja és szöge. Két sík metszővonala és szöge. Ábrázolás egy képsíkon. A testek ábrázolása két képsíkon. Egyszerűbb építmények homlok- és alaprajzának, valamint metszeteinek ismertetése. Épitményes rajz hetenkint egy órában. Tankönyv: Fodor-Wagner »Constructiv planimetria.«

Spanyár P.

V. osztály.

Osztályfőnök: Jánosy Péter.

Hittan. Heti 2 óra. A vallás és a kinyilatkoztatás szükségese; az őszövétségi kinyilatkoztatás; keresztény kinyilatkoztatás;

Krisztus anyaszentegyháza. K. k.: Vincze A. »A ker. kath. Val-
lástan« I. rész.

Varga S.

Magyar nyelv. Heti 3 óra. a) Az írásművek szerkezete általában. A feltalálás, a gondolkodás. Az írásművek szerkezete. Az előadás általános formái. b) A szónoklattan és a szónoklat története. — Olvasmányok: a) A szerkesztéstanhoz alkalmas leírások, elbeszélések, elmélkedések és értekezések. b) B. Eötvös József: Emlékbeszéd Kölcsey F. és Szalay L. felett. Deák Ferencz a felirati javaslat tárgyában és annak felirati javaslata. Toldy: Beszéd szépirodalmunk ügyében. Kölcsey: Védelem P. J. számára. Gyulaiak b. Eötvös felett mondott emlékbeszédéből. Kossuth: Tengerhez magyar! El a tengerhez. Antonius beszéde Caesar holtteste fölött (Shakespeare). Házi olvasmányok: Az új földesur. Arany válogatott balladáit. Kölcsey Parainesis és válogatott szónoki művei. Szemelvények Pázmány Péter és Kossuth Lajos beszédeiből. K. k. Koltay: Stilisztika II. rész. Névy: Írásművek elmélete és olvasmányok.

Keith K.

Német nyelv. Heti 3 óra. Az alaktan és mondatban ismétlése. Költői olvasmányok: Cidrománczok: 1—5. 8—9. 16. 31. Aus dem Niebelungenlied. Das Lied vom braven Mann. Der Schwur des Messias. An den Mond. Die Grenadiere. Abendphantasie. Irin. Nacht. Die Sommernacht. Der Postillon. Nectartropfen. Prózai olvasmányok: Das Riesenspielzeug. Frau Berta oder die weisse Frau. Das gute Heilmittel. Auf dem Schlachtfelde. Die Assasinen. Magyarról németre: A fősvény. Azon magam is csodálkozom. A fiatal daru. A virág és a felhő. Zboró. Két rózsa. A tréfa. Az erdő estéje. K. k. Hoffmann Mór: Német tan- és olvasókönyv. III. rész. Dr. Schack Béla: Magyar szöveg német fordításra.

Keith K.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Prózai olvasmány. T. Livii ab urbe condita L. XXI. egészen és XXII-ből 1. 3—12. fejezetig. Bevezetésül szolgált az író élete és műve ismertetése. Költői olvasmány: G. Valerius Catullus: Felajánlás. Veraniusnak. Testvérének sirjánál. Licinius Calvusnak. Megnyugvás. Új divat. P. Vergilius Maro: Ecloga I. Ex Georgicon Libris: A szükség élesíti az emberek találékonyságát. A méhek életmódja. Qu. Horatius Flaccus: Tavaszidő dal. Quintilius Varus halálára. Életbölcse ség. Mulandóság. Mulandó

tavaszi, mulandó élet. Albius Tibullus: A költő boldogsága. Ambrózia ünnepe. Sextus Propertius: Rajta, induljunk Athenbe. Bevezetésül a költők élete és műveik ismertetése. Tárgyi magyarázat, szó- és kifejezések tanulása szókincs bővítése czéljából. Havonkint magyarról latinra két iskolai írásbeli gyakorlat; összesen 17. K. k. Bartal A. és Malmosi K.: Titi Livii ab urbe condita liber XXI. et XXII. Pirchala I. Anthologia Latina. *Jánosy P.*

Görög nyelv. Heti 5 óra. I. Olvasmányok: a declinációkhoz alkalmazott görög-magyar mondatok (I—IX. 1—9.). Erkölcsi mondatok iambus versekben (1—150.). Második rész. *A)* Mesék: A favágók és a tölgy. Kényelmes hazugság. A két tarisznya. A nád és a tölgy. A hangyák és a tücsök. Ki erősebb? Itt van Rhodus, itt ugorjál! A hálátlan utasok. Az ökörpásztor. A kakasok és a fogoly. A szamár és a farkas. *B)* Adomák és elmés mondások: Adomák a *σκολαδικός*-ról. Diogenes. Themistocles. Adomák a lacedaemonokról. Adomák spártai nőkről. *C)* Apró elbeszélések: Achilles, mint gyermek. Apollo és Aesculapius. Anacharsis meglátogatja Solont. Solon törvényei. A gyermeki szeretet. A polgári kötelességek. II. Nyelvtanból: A betűk írása, olvasása nagy és kis betűkkel. A hangtanból: A hangzók és mássalhangzók osztályozása, az összevonás és hangváltozások. A szótagok hangsulya. A hangsúly változása s költözése. Simuló szócskák. Hangsimulási szabályok. Az *a*, *o* és vegyestörzsű declinatio. Névmasok, számszavak, melléknevek fokozása. Az *ω* végzetű igék rendes ragozása, a segédige gyakoribb alakjai. Havonkint két magyar-görög iskolai írásbeli gyakorlat; összesen 17. K. k. Dr. Szamosi János: Görög nyelvtana és olvasókönyve. *Jánosy P.*

Görög helyett választott irodalmi tanulmány. Heti 2 óra. *A)* Magyar irod. olvasmányok Kármán József műveiből: A nemzet csinosodása. Uránia. Kazinczy és Berzsenyi leveleiből 1—6. Kölcsei szónoki műveiből: Emlékbeszéd Kazinczy Ferencz és Berzsenyi Dániel felett. Védelem P. I. számára. Salamon F. »A török hódítás« cz. művéből: A Hunyadiak kora.

B) Thukydidesből: A háboru okai. A szövetségesek gyűlése Spartában. Perikles beszéde a háboru ügyében. Halottak ünnepe Athenben. A Perikles halotti beszéde. A halálvész Athenben. Az atheniek ingerültsége Perikles ellen. Perikles utolsó be-

széde. Perikles jellemzése. A sicíliai hadjárat megindítása. Nikias beszéde a hadjárat ellen. Altibiades beszéde a hadjárat mellett. A sicíliai hadjárat vége. Athén megsemmisülése.

C) **Görög állami régiségek**: A görög államok alakulása. A homerosi Görögország, Nép és kormányzás. Hadügy. A dór államok. Nevelésügy. A hadsereg. Athén szervezete. A nép. Közhatalom. Jogviszonyok. Pénzügy. Mértékisme. Időszakonként egy-egy házi írásbeli dolgozat. K. k. dr. Jancsó Benedek: Magyar irodalmi olvasmányok. Szilasi Móricz: Szemelvények Thukydidesből. Szerelemhegyi Tivadar: Görög állami régiségek a gymnasiumok ötödik osztálya számára. *Pap A.*

Történelem. Heti 3 óra. A római császárság és a középkor története. K. k. Vaszary K.: Világtörténelem II. r. *Soó G.*

Mennyiségtan. Heti 3 óra. a) Algebra: Határozott elsőfoku egyenletek több ismeretlennel. Hatványozás. A kéttaguak hatványai, számtani haladvány. Gyökfejtés; másodfoku egyenletek egy ismeretlennel. b) Mértan: Egyenes vonalak fekvése a síkban. Az idomok összevágása, hasonlósága, területének mérése. Körtan. K. k. mint a IV. osztályban. *Péchy J.*

Természetrajz. Heti 2 óra. Növénytan. A növények külső tagoltsága (morphologia) élő példákon. A növénytan történelme. A növények általános bonczana és élettana. A növényrendszerek ismertetése. A virágtalan növények főbb csoportjainak, a virágos növények fontosabb családjainak ismertetése determinálás alapján. A növények földrajza, különös tekintettel hazánk növényzeti viszonyaira. Kirándulások és gyűjtemény készítés. K. k. Kriesch-Simkovics: A növénytan iskolakönyve, hatodik kiadás.

Tamás A.

Szabadkézi rajz. Heti 2 óra. A görög, román renaissance, arab és magyar stíliú étképmények vázolatása és színezése részint önállóan, részint minták után. A magyar képirás történetének vázlatos ismertetése. *Spanyár P.*

VI. osztály.

Osztályfőnök: *Gáspár István.*

Hittan. Heti 2 óra. Isten (tekintve önmagában); Isten kiható munkássága; teremtés, megváltás és megszentelés; a malaszt; a

malaszt eszközei; az imádság, a malaszttal való közremunkálás és a szentségek, a bevégzés műve; a halál és a különös ítélet, a menyország, a tisztítóhely, a pokol; a világ vége; az általános feltámadás és az általános ítélet. K. k. Vincze Ambró, Ker. kath. Vallástan. Hittan. II. rész.

Varga S.

Magyar nyelv. Heti 3 óra. a) A dráma és válfajai. b) A történetírás és története. c) A szónoklattan és története. Olvasmányok: Coriolanus, Bánkbán. Heltai E. magyar krónikájából. Pethő Gergely »Rövid magyar krónikájá«-ból. II. Rákóczy fejedelem felkelése. I. Béla. Deák Ferencz 1861-iki beszéde a felirati javaslat tárgyában. Védelem P. J. számára. Antonius beszéde Caesar holtteste fölött. Beszéd szépirodalmunk ügyében. Más beszédekből is szemelvények. Kötelező házi olvasmányok: A kérők. Iréne. Deák és Kossuth beszédeiből is szemelvények (T. K.) Kölcsey Parainesis és szónoki művei. Havonként egy házi dolgozat. K. k. Névy: Írásművek elmélete és olvasmányok. *Gáspár I.*

Német nyelv. Heti 3 óra. Költői olvasmányok: Der Zauberlehrling. Der Schatzgräber. Der Fischer. Lore-Ley. Der wilde Jäger. Das Lied vom braven Mann. Der Kind des Polykrates. Die Bürgschaft. Arion. Die Kraniche des Ibykus. Es bringt die Sonne an dem Tag. Prózai olvasmányok: Der Dom zu Köln. Herder. Goethes Geburt und Jugend. Orpheus. Magyar szöveg: Az új földesurból (III. kötet). Csalódások (I. felv. 10. jelenet). Liliomfi (II. felv. 6. jelenet). A proletárok (I. felv. 21. jelenet). A Strike (II. felv. 4. jelenet). Indiai jelenet. Kk. Hoffmann Mór: Német tan- és Olvasókönyv III. rész. Dr. Schach Béla: Magyar szöveg német fordításra. Havonként egy iskolai dolgozat.

Gáspár I.

Latin nyelv. Heti 6 óra. A) Költői olvasmányok: P. Vergilius Maro Aeneiséből a II. és III. ének egészen. B) Prózai olvasmányok: C. Sallustius Crispus »De bello Iugurthino« czimű művének fordítása egészen. Ciceronak Catilina elleni első és második beszéde. A jelzett írók élete és munkái. Kéthetenként egy isk. írásbeli dolgozat. K. k. »Vergilius Aeneise I—IV.« Veress Ignác: »C. Sallusti Crispí De coniuratione Catilinae et De bello Iugurthino. Holub Mátyás: »M. Tullii Ciceronis. Orationes selectae.« Dr. Cserép József: Római régiségtan.

Görög nyelv. Heti 5 óra. I. Olvasmányok a görög olvasókönyvből. *B)* Adomák és apróbb elbeszélések. A legbecsesebb. A két ajándék. Az almafa. Codrus halála. Leonidás. Demosthenes és Satyrus. Negyedik rész. Az argonauták. Xenophon Cyropaediájából. *A)* Az ifjúkori élet. I. Cyrus származása; az ifjuság neveltetése a perzsáknál (Cyr. I. 2. 1—15.). II. Cyrus és Astyages (Cyr. I. 3. és 4. 1—3.). Xenophon Anabasisából: *A)* Az ifjabb Cyrus. I. Készülődések a háboruhoz (An. I. 1. és 2. 1—4.). II. Vonulás a király ellen (An. I. 4. 11—19. 5. és 6.).

II. Nyelvtan. A declinatio és ω végű rendes alaku coniugatio ismétlése; a μ végű és u. n. rendhagyó igék tanulása. Mondattani szabályok az olvasmány alapján. Kéthetenként egy-egy magyar-görög gyakorlat. Kk. Dr. Szamosi János: Görög nyelvtana és gyakorlókönyve. Elischer-Horváth: Chrestomathia Xenophon Cyropaediája, Anabasisa és Socrates nevezetességeiből.

Embery Á.

Görög helyett választott irodalmi tanulmányok. Heti 2 óra. *A)* Magyar irodalmi olvasmányok: Szalárdi János »Siralmas magyar krónikájából« II. Rákóczy György hadainak lengyel földön való pusztulása. Gróf Bethlen Miklós önéletírásából: A Leopoldi diploma előzményei. Cserei Mihály historiájából: Apafi Mihály, Teleki Mihály, Apafi és Teleki M. halála. Apor Péter Metamorphosisából: A titulusokról. A vendégségről, ebédről és vacsoráról. Emlékezetes lakodalomról való toldalék, az mely volt Gyalu várában az 1702. esztendőben. Mikes K. törökországi leveleiből hat. Zrinyi Miklós prózai leveleiből: A török afium ellen való orvosság.

B) Görög irodalmi olvasmányok: *a)* Az Iliásból. Achilles haragja. Agamemnon álma. Hector és Andromache. Achilles pajzsa. *b)* Odysseiából: Az istenek gyűlése. Az ithakaiak gyűlése. Telemachos elutazása. Telemachos Pylosban és Lakedaimonban. Odysseus Kalypsonál és a tengeren. Odysseus elbeszélése Alkinoosnál. A Kyklops. Odysseus Aiolosnál. Odysseus az alvilágban. A fékvesztett kérők. A bosszu.

C) Görög hitéleti és magán régiségekből: Az őshit. Az ég istenei. A tenger, vizek, a föld és alvilág istenei. Isteni tisztelet. Ünnepek és játékok. A görög művészet történetéből: Építészet,

szobrászat és festészet. K. k. Dr. Csengeri I.: Homer Iliása. Dr. Gyomlay Gyula: Homeros Odysseiája. Dr. Jancsó B.: Magyar irod. Olvasókönyv II. r. Szerlemhegyi T.: Görög hitéleti magán-régiségek és a görög művészet története. *Pap A.*

Történelem. Heti 3 óra. Az uj-kor történelme. K. k. Vaszary Kolos Világtörténelme III. r. *Pap A.*

Mennyiségtan. Heti 3 óra. a) Algebra. A hatványozás általánosítása, a zérus-, tagadó és törtkitevőjű mennyiségek. Képzetes mennyiségek. Számrendszerek. Brig-féle logaritmusok, logaritmusok kiszámítása. Műveletek logaritmusokkal. b) Mértan. Síkháromszög, a hegyesszög függvényei, kapcsolatban a derékszögű háromszög kiszámításával. A szögfüggvények általánosítása. Szögek összegei és különbségeinek függvényei. A síkháromszög-tan alkalmazása ferdeszögű háromszögeknél. K. k. mint az V. osztályban. *Gáspár B.*

Természetrajz. Heti 3 óra. Állattan. Az állat életműködései általában és egymással való összefüggésükben. Az állatok szervei és szervrendszerei. Rendszertan. Az állatkörök jellemzése. Az egyes rendek, családok, nemek és fajok közül különösen azok tárgyalattak, melyek hasznosság és kártékonyosság szempontjából vagy a természet háztartásában, avagy a systematikában fontosabb szerepet játszanak. Az állatok földrajzi elterjedése azon tényezők fölemlítésével, melyektől valamely vidék faunája függ. Kirándulások és gyűjtemény készítés. K. k. Dr. Roth Samu: »Az állattan alapvonalai« 2-ik kiadás. *Tamás A.*

Szabadkézi rajz. Heti 2 óra. Mint az V. osztályban.

Spanyár P.

VII. osztály.

Osztályfőnök: *Keith Károly.*

Hittan. Heti 2 óra. A katolikus Erkölcsstan. Tankönyv: Vincze Ámbro, Ker. kath. Erkölcsstan. *Varga S.*

Magyar nyelv. Költészet: Az írásművek felosztása. Széptani alapfogalmak. A költői nyelv. Verstan. Az epikai, lírai és drámai műfajok részletes ismertetése és rövid története. Kk. Névy László: Poetika olvasmányokkal. Iskolai olvasmányok: Részletek Zalán futásából, a Szigeti veszedelemből és Dorottyából. Szemel-

vények az Ember tragédiájából, Julius Caesarból, A Lovagokból. Az egyes műfajokból szemelvények. Házi olvasmányok: A két szomszédvár. Az új földesúr. Berzsenyi válogatott versei. A megszabadított Jeruzsálem. Az ember tragédiája. A király házasodik. Havonként 1 házi dolgozat.

Keith K.

Német nyelv. Heti 3 óra. Költői olvasmányok: Hermann und Dorothea I—III. ének. König Karls Mehrfahrt. Friedrich Rothbart. Der ewige Jude. Die Zwerge auf dem Baum. Das Amen der Steine. Die Stiefmutter. Die Grenadiere. Alexander Petőfi. Das Gewitter. Von des Kaisers Bart. Eingang des Messias. Eingang des Reinecke Fuchs. Gott ist gross. Aus dem Walde. Das alte Haus. Der frohe Wandersmann. Prózaí olvasmányok: Herr von Münchhausen erzählt. Die deutschen Mythen. Doktor Faust. Magyarról németre: A kapitány és a cigányasszony. A beszéd jellemzi az embert. Kazinczy Gábor. A havasi kürt. A kalász eredete. Az olasz. A számárnyék. Havonként egy iskolai dolgozat. K. k. Heinrich G.: Deutsches Lehr- und Lesebuch. II. r. Goethe: Hermann und Dorothea. Dr. Schack Béla: Magyar szöveg német fordításra.

Keith K.

Latin nyelv. Heti 5 óra. Cicerotól: Pro P. Sestii oratio. Pro Licinio Archia poeta. De imperio Gn. Pompeii. Pro M. Mascello. T. M. Plautus »Captivi«-je egészen. A római színház. Tankönyv: M. Tulli Ciceronis Orationes selectae. XIII. Edidit Stephanus David. Gerevich Gusztáv: T. M. Plauti Captivi.

Szlávik F.

Görög nyelv. Heti 4 óra. Olvasmányok. *a)* Költői: Homeros Iliasából I. ének. A dögvész. Achilles Haragja (1—535. v.) II. ének. Argamemnon álma. A népgyűlés (1—34., 69—154. v., 278—355. v., 369—483. v.) V. ének. Diomedes vitézkedése. Aphrodite megsebesülése (165—380 v.). Bevezetés az Iliashoz. Az epikai költészet előzményei. A görögök legrégebb költői. A trójai mondakör. A görögök hadikészülődései. Az Ilias színtere a kutatások fénye mellett. Az Ilias rövid meséje. Az Iliás tartalma. Az Ilias szerkezete. A homerosi kérdés. A homerosi költemények története. *b)* Prózaí. Herodotes történetéből: Kroisos és Solon találkozása. Kroisos bukása. Polykrates története. A thermopyliai ütközet. A salamisi ütközet. Herodotes élete és műve. Alaktani ismételés; mondattani főbb szabályok az olvasmányok alapján. Havonként

két iskolai írásbeli gyakorlat, eleinte magyarról görögre és viszont, később csak görögről magyarra. Összesen 17. K. k. Veress I.: Homeros Iliása. Dávid István: Szemelvények Herodotos művéből.

Jánosy P.

Görög helyett választott irodalmi tanulmányok. Heti 2 óra.

A) Magyar irodalmi olvasmányok. Balassa Bálint költeményeiből: Psalm 42. Kéri Istent, hogy kétségbeeséstül oltalmazza. Valedicit patriae Kiben büne bocsánatjáért könyörgött stb. Valahány törökbejt A kurucz-kor költészetéből: Tatár rabságban levő erdélyiek dala. Most jöttem Erdélyből. Esztergom megvételéről. Csinom Palkó. A Rákóczi nóta. Székely kuruczok dala. Labancz gunydal. Bujdosó ének. Gyöngyösi István: Murányi Vénus egyes részletei. Kisfaludy Sándor: Himfy szelmeiből néhány kiválóbb dal. Csokonai Vitéz Mihály dalai és ódáiból: Megkövetés. Szemrehányás. A tihanyi echohoz. A reményhez. Virág Benedek urhoz. A tavaszhoz. A fekete pecsét. Szerelemdal a csikóbőrös kulacshoz. Magyar hajnal hasad. Szegény Zsuzsi, a táborozáskor.

B) Aischylos: Az Orestestrilogia. Sophocles: Antigoneia. Oedipus király. Oedipus Cohonosban. Electra. Euripides: Iphigeneia Aulisban. Iphigeneia Taurisban, Aristophanes: A lovagok. Felhők. Darázsok.

C) A görög költészet története. Epos, elegikus, iambikus és melikus költészet, dráma. K. k. Dr. Jancsó Benedek: Magyar irodalmi olvasmányok. Schill Salamon: Görög irodalom történet. Csiky Gergely: Sophokles Tragoeidiái.

Bodosi L.

Földrajz. Heti 2 óra. Az alkotmányos Szabadság megállapítására irányzott törekvések és diadalok. A nemzetiségi eszme. A gazdasági élet átalakítása a természettudományok és társadalmi tanulmányok alapján. Európa államainak részletes politikai földrajza. Európai hatalmak és gyarmatosítások a többi világrészekben és Amerika szabad államai. Tankönyv: Varga Ottó, Politikai földrajz.

Pap A.

Menyiségtan. Heti 3 óra. a) Algebra. A másodfoku egyenletek teljes elmélete; számtani és mértani haladványok; kamatos kamatjára és törlesztési számítások. b) Mértan. A stereometria alapfogalma és tételei. A szögletes és gömbölyű testek felülete és

köbtartalma kiszámítása. Gömbháromszög tan és alkalmazása. Kk. mint az V. osztályban.

Gáspár B.

Természettan. Heti 4 óra. A természet s a természettudomány, bevezető alapfogalmak. A testek általános tulajdonságai. A mozgás és erőtan általános törvényei. A szilárd, cseppfolyós és légnemű testek mechanikája. A hangtan és fénytán. Kk. Dr. Abt Antal kísérleti természettana.

Péchy J.

Philosophiai propedeutika. Heti 2 óra. A lélektan fogalma és felosztása. A lelki tények főbb csoportjai. A mozgások fajtái; az izom- és idegrendszer. Érzetek. Képzetek reprodukciója, phantasia. Alvás, álom, alvajárás, delejes álom. A nyelv. Az érzelem és fajtái. Indulatok és szenvedélyek. Akarat; az akarat szabadság mibenléte és bizonyítékai. Test és lélek kölcsönhatása. A lélek abnormis állapotai (lelki betegségek). Tankönyv: Dr. Hajdu T. és dr. Zoltvány Irén »Lélek- és gondolkodástan.«

Szlávik F.

Szabadkézi rajz és ábrázoló geometria. Heti 2 óra. Az emberi fejnek vázolója Jullien, Barque és Taubinger lapmintái nyomán, különös tekintettel a fej síkjaira és tengelyeire, később teljes kidolgozással. Az ábrázoló geometriából a VII. osztályban, a pontnak, az egyenesnek és sokszögnek a két képsíkon való ábrázolása. A pont, az egyenes és a síkidom ábrázolása három s több síkon; a pontok és egyenesek viszonylagos vonatkozása a térelemekre. A pontnak s egyenesnek a képsíkokra vetett árnyéka. A leforgatás és alkalmazása.

Spanyár P.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: *Péchy Jenő.*

Hittan. Heti 2 óra. A ker. kath. egyház történelme a Szent-Lélek eljövételétől a vatikáni zsinatig. K. k. Vincze Ambro: Ker. kath. egyháztörténelem.

Varga S.

Magyar irodalom. Heti 3 óra. a) Az ó-, közép-, új- és legújabb kor irodalmának története. K. k. Beöthy Zsolt. b) Olvasmányok ezen korok nevezetesebb íróinak műveiből vétettek. Havonkint egy írásbeli házi dolgozat.

Gáspár I.

Német nyelv. Heti 2 óra. Olvasmányok: Schiller: Wilhelm

Tell. I. felvonás. Lessing Laokoonjából a XIII—XV. fejezetek. Die beiden Musen. Die zwei Königskinder. Die Ameise. Zweignung des Faust. Die deutsche Literatur um 1770. Schlachtgesang bei Eröffnung des Feldzuges 1756. Der sterbende Vater. Der Maler. Magyarból németre: Buda elfoglalása a török által 1541-ben. Deák Ferencz jelleme. A közmondásokról. K. k. Heinrich G.: Német tan- és olvasókönyv III. rész. Schiller: Wilhelm Tell. Dr. Schack Béla: Magyar szöveg német fordításra. Havonként 1 iskolai dolgozat.

Keith K.

Latin nyelv. Heti 6 óra. A) Q. Horatius Flaccus satiráinak I. könyvéből: Az 1, 3, 4, 6 és 10. Carmináiból: I. k. 1, 2, 3, 4, 8, 10, 11, 12, 15, 21, 22, 32; II. k. 3, 7, 10, 12, 13, 15; III. k. 1, 2, 3, 6, 8, 13, 14; IV. k. 2, 4, 14. Epodosaiból az 1, 14, 15, 16. B) C. Cornelius Tacitus Agricolája. Kéthetenként egy-egy magyar-latin iskolai írásbeli dolgozat. K. k. Dr. Csengeri János: Q. Horatii Flacci opera. Vol. I. et II. Ring Mihály: C. Cornelli Taciti: Agricola. Dr. Cserép József: Római régiségtan.

Kovács J.

Görög nyelv. Heti 4 óra. Olvasmányok: Sophokles Antigoneja (1—1047. v.), kiváló tekintettel a karok méltatására. Antigone tartalma s a thebai mondanakör, Antigone tragicuma és jelleme. Homeros Odysseiájából: I. II. III. ének egészen. Plato Sokrates védelme (1—12. fej.). Sokrates élete és hatása a bölcsélet terén. Kéthetenként egy-egy iskolai írásbeli gyakorlat, felváltva magyar-görög és görög-magyar, összesen 16. K. k. Dr. Csengeri János: Sophokles Antigoneja. Veress J.: Homeros Odysseiája. I—IV. ének. Horváth-Elischer: Plato Sokrates védelme és Critoja.

Embery Á.

Görög helyett választott irodalmi tanulmányok. Heti 2 óra. A) Görög irodalmi olvasmányok: Platon Apológiája és Kritonja. Politeiából: Az állam keletkezése. A négy sarkalatos erény az államban. A tökéletlen államformák. Aristoteles etikája. Első könyv. A boldogságról: 2—13. fejezetek. B) Magyar irodalmi olvasmányok: Gr. Széchenyi I. »Hitel«-jéből. Kölcsey F. »Országgyűlési Napló«-jából. Br. Eötvös J. »Reform«-jából. Br. Kemény Zs. »Élet- és Irodalom« cz. művéből. C) A görög irodalom történetéből: Történetírás. Bölcsészlet. Első és második időszakban

egy-egy házi írásbeli dolgozat. K. k. Dr. Péterfy-Gyomlay-Alexander Bernát: Szemelvények Platon és Aristoteles műveiből. Dr. Jancsó B.: Magyar irodalmi olvasmányok. IV. r. Schill S.: Görög irodalomtörténet.

Jánosy P.

Történelem. Heti 2 óra. A magyarok oknyomozó története 1848-ig. Tankönyv: Komarik István, A magyarok története.

Pap A.

Mennyiségtan. Heti 2 óra. a) Algebra. Határozatlan elsőfoku egyenletek. Combinatiók és binomiális együtthatók. Permutatiók és variatiók. b) Mértan. Az elemző mértan elemei. Első és másodrendű vonalak. A matematika főbb tanainak ismételése. K. k. mint a VII. osztályban.

Gáspár B.

Természettan. Heti 4 óra. Hőtan. Az anyag szerkezetére vonatkozó főbb kémiai tételek. Villamosság és delezesség. A kosmografia elemei. K. k. Dr. Abt A.: Kis. természettana.

Péchy J.

Logika. Heti 2 óra. A logika fogalma, célja. A gondolkodás alapelemei (fogalom, ítélet, következtetés). Inductio és deductio, analogia, felosztás, értelmezés. Módszertan és módszer. A matematikai, bölceleti és történeti tudományok módszere. A történelmi kritika (hagyomány, tanu, műemlék, acta publica). A demonstratio, principium, axioma. Argentum ad veritatem és ex concessis, apodicticus érvek. A logikai tévedés okai (mutatio elenchi, petito principii, circulus vitiosus, saltus in probando). Bacon indolái. Reductio ad absurdum és a dolgok criteriumai. Tankönyv mint a VII. oszt.

Embery Á.

Szabdkézi rajz és ábrázoló geometria. Heti 2 óra. A szögletes és gömbölyű testek ábrázolása s metszetei; a képsikra vetett árnyékuk, hálókifejlésük. Tk. Hornischek H.: Ábrázoló geometria.

Spanyár P.

Testgyakorlás.

A tornagyakorlatok oly időbeosztással tartattak, hogy minden osztály hetenként két órai tornázásban részesült. A tanítási rendszer az általános erő és ügyesség fokozására irányult. Az egész ifjúság 5 csoportra volt felosztva, u. m.: I. csoport I. oszt.

tály; II. csoport II. osztály; III. csoport III. osztály; IV. csoport IV—V. osztály; V. csoport VI—VIII. osztály.

Tananyagul vétetett az I. csoportnál: Arcz- és oldalsor-képzés; a szakaszalakítás, sorbontás legegyszerűbb nemei. Járás, kanyarodás, rendek és kettős rendek alakítása helyből.

Állások, támadó, védő, lebegő állások térdelés nélkül. Kar- és láblendítések és lökések, törzshajlítások és forgatások. Szökdelések. Fekvő támaszok. Egyszerű és négyütemes gyakorlatok kézi szerekekkel is (fabot). Társas gyakorlatok és kötélhuzás. Szertornázásból csakis a tanulók korának megfelelő egyszerűbb gyakorlatok. Szabadtéri gyakorlatokból: futás és birkózás. *Tamás A.*

A II. csoportnál: Tananyag mint az I. osztályban. *Játékdélután* az I. osztálylyal együtt szombaton 3—5-ig.

Szlávik Ferencz.

A III. csoportnál: A menetelés szabatos gyakorlása, fejlődések, kanyarodások, rendek és kettős rendek gyors alakítása. Szabadgyakorlatok mint a II. osztályban, sulyzókkal is. Szergyakorlatok osztálytornázás szerint. *Játékdélután* a IV. osztálylyal együtt csütörtökön d. u. 3—5-ig.

Tamás A.

A IV. csoportnál: A 3 első csoportnál említett gyakorlatok szabatosabb kivitelben.

Tamás A.

Az V. csoportnál: Kettős rendek és a rendekre szakadozás gyakorlása menetközben, összekötve kanyarodásokkal és fejlődésekkel. Távobb fekvő pont irányában való menetelés az irány pontos megtartásával. Négy- és nyolczütemes gyakorlatok egyen- és ellenoldalu mozdulatokkal, sulyzóval és vasbottal. Társas gyakorlatok. Kötélhuzás. Szertornázás: Csapattorna. Szabadtéri gyakorlatokból: Ugrások különféle nemei. Futás. Sulydobás 7 kg. súlyu golyóval. Nagyobb mozgással járó, a pártok együvé tartozásának eszméjét fejlesztő versenyjátékok.

Tamás A.

IV.

Rendkívüli tantárgyak.

1. Ének.

Gymnasiumunkban az ének heti 3 órában tanított. Az ifjuság közül azok, kiknek zenei hallásuk és hanganyaguk volt, énekpróba által ki lettek választva 134-en. Ezek vegyes énekkarrá alakítottak. Kiknek hangjuk megfelelő volt, férfikarban is tanítottak. Tehát a gymnasium ifjusága vegyes- és férfikarban tanult.

A heti 3 óra közül 2 óra műénekre, 1 óra pedig az egyházi énekek »uni sono« tanítására lett fordítva.

I. Elméleti rész: Hangjegyek ismertetése. Fő- és segédvonalak, violin és bassus kulcsban. Üteny (tactus). Szünjelek. A kereszt (+) és b, (b) valamint a visszaváltó jelek hatása a hangjegyre vonatkozólag. A dur és moll skalák. Hangközök (intervalumok). A hangszínezésre vonatkozó jelek és rövidített műszavak ismertetése.

II. Betanított énekdarabok: 1. »Ének Szent Imréhez«, Zsasskovszkitól (vegyes kar). 2. »Kurucz dalok«. Szöveg: Endrődi Sándortól; dallam: Dankó Pistától (vegyes kar). 3. »Hymnus«, »Isten áldd meg . . .« stb. Zsasskovszkytól (vegyes kar). 4. »Szózat« Erkeltől (vegyes kar). 5. »Isten! ki Lengyelhont« Zsasskovszkytól (vegyes kar). 6. »Király-himnusz«. Szöveg Komócsy Józseftől, dallam és letét vegyes karra: Wéber Bélától. 7. »Fóti dal«. Szöveg: Vörösmarty Mihálytól, dall. Thern Károlytól (vegyes kar). 8. »Névnapi üdvözlő« Szögedi Endrétől (vegyes kar). 9. »Üdvözlő dal« Zsasskovszkytól (férfi kar). 10. »Az éj« Schubert Ferencztől (vegyes kar). 11. »Élj őseink hazája« Schumantól (férfi kar). 12. »Rákóczi induló« Engesser M.-tól (férfi kar). 13. »Ég s

föld hatalmas Istene». Gyászének, irta Gál S. (vegyes kar). 14. »Virágvasárnapi Passio« (férfi kar).

Ezekon kívül egyhangra betanított 40 db. egyházi ének.

Az énekkar nyilvánosan működött: Szent Imre ünnepén. Gymnasiumi igazgató névnapján. Szeminariumi igazg. névnapján. Márczius 15-én. Ápril 11-én. Vörösmarty ünnepélyen. Virágvasárnapján és Záróünnepélyen. A mindennapi »Deákmisén« a gymnasium ifjusága szokott énekelni. Az énektanítást vezette Gál Sándor róm. kath. kántortanító.

2. Zene.

Az önként jelentkezettek kezdők (7) és haladók (13) csoportjába osztattak. Előbbiek a zene elemeit heti 2 órában tanulták; utóbbiak zenekarra alakítva tanulták a zenét heti 3 órában. A zenekarnak 13 tagja volt s a következő darabokat tanulta: 1. Jubileumi induló, Vajdától. 2. »Rajta fel« induló, Pichlertől. 3. Jászkun-Kaszás induló. 4. Bur fölkelők indulója, Johnstontól. 5. Népdalegyveleg, Vajdától. 6. Ária, Kozák M.-tól. 7. Keringő (Suszpinul) Ivanovicitől. 8. Nemzeti zászló, Huberttől.

V.

Jrásbéli magyar dolgozatok az 1900/1901. tanévben.

V. osztály. 1. Agricola. 2. A szüreték. 3. Kisebb elbeszélés a háladatosság szépségének bizonyítására. 4. Valamely növény leírása. 5. Petőfi Sándor című olvasmány taglalása. 6. Hannibal. 7. Mikor van helye a gúnynak a szónoklatban. 8. Egy szónoki beszéd. 9. Toldi Ferencz szépirodalmunk ügyében mondott beszédének taglalása.

VI. osztály. 1. Hogyan egyeznek meg a különböző tulajdonságok Coriolanus jellemében? 2. Remény és emlékezet. 3. A

tragikum lényege. 4. A történelmi ujkor bevezető eszméi. 5. Az állatéleti jelenségek összehasonlítva a növényi étellel. 6. Egy szónoki beszéd elemző ismertetése. 7. Gyászbeszéd egy elhalt pályatárs felett. 8. Beszámolás a II-ik időszak házi olvasmányáról. 9. A szónoki hatás feltételei.

VII. osztály. 1. Az Úr félelme a bölcseség kezdete. 2. A magyar verselés. 3. A monda, rege és legenda egyező és különböző vonásai. 4. A »Szigeti veszedelem«-ben a csodás elem. 5. Az eposzeia és a regény közötti különbség. 6. Arany János: Ágnes asszony című balladájának méltatása. 7. Szabad-e az akarat? 8. A nő jelleme az Ember tragédiájában. 9. Gondolatok a könyvtárban. (Elmélkedés).

VIII. osztály. 1. A 900 éves magyar kereszténység. 2. A hitvitázás irodalma. 3. A természeti erők a művelődés szolgálatában. 4. Berzsenyi Dániel jellemzése. 5. Irodalmi és tudományos társulataink. 6. Párhuzam Jósika és Kemény Zsigmond között. 7. Jelesebb kritikaink. 8. Egyházi irodalmunk a különböző irod. korszakokban.

VI.

Önképzőkör.

Az intézet kebelében fennálló s »Baróti Szabó Dávid«-ról címzett önképzőkörünk jelen évben XXVII. évfolyamába lépett. Vezetője Gáspár István tanár volt. A hivatalok a következőleg voltak elosztva: Podhraczký Ferencz VIII. o. t. elnök, Bereczky Zsigmond VIII. o. t. alelnök, Kárpáti István VII. o. t. főjegyző, Szigyártó Imre VIII. o. t. pénztárnok, György Lajos VIII. o. t. ellenőr, Szabó József VII. o. t. könyvtárnok. Podhraczký Ferencz, Bereczky Zsigmond István János, Lázár István, Róbert Emil főszerkesztők; Biró Nándor, Gaal Tamás, Kárpáti István VII. o. t. segédszerkesztők. Bardocz János és Takács Géza VII. o. t. aljegyzők.

A kör a tanév folyama alatt egy alakuló, 11 rendes és három diszgyűlést (okt. 6., nov. 19. és márcz. 15.) tartott. A rendes gyűlések tárgyát szavalatok és azok megbirálása, a tagok által készített s elfogadott írásművek felolvasása, továbbá szabad előadások és azok birálata képezte.

A kör működése a következőkben állott:

1. *Szavalat.* Előadtak 27 verses művet, melyek közül a kör 8-at dicséretesen sikerült, 11-et általában sikerült, 5-öt kevésbé sikerült és 3-at nem sikerült fokra bíralt. Kiválóan szavaltak: Incze Gábor, Krim Ferencz, György Lajos VIII. o. t., Olasz Péter, Szabó József VII. o. t., Jánosz Béla, Diemár Kálmán VI. és Brassay Imre V. o. t.

2. Szabadelőadást 10-et tartottak, melyek közül 6-ot dicséretesen sikerült, 2-öt sikerült, 2-öt kevésbé sikerültre bíralt a kör. A 10 szabadelőadás közül 3 az »Ébredés«-be is felvétetett. Kiváló szabadelőadást tartott: Soó Dénes VIII. o. t. »Az önképzőkör célja és hasznáról«, Mándoky Andor VIII. o. t. »A világirodalom vértanuiról«, Jánosz Béla »Schakspere jellemeinek összehasonlításáról« művei alapján és Diemár Kálmán »A rabló és költői igazságszolgáltatás« összehasonlításáról, Zentai Leo VIII. o. t. »Mily aesthetikai okokra vezethető vissza Tóth Ede »Falu rossza« cz. népszínművének nagy hatása.«

3. A szerkesztőséghez összesen 79 írásmű érkezett be. Ezek közül 33 próza és 44 vers, egy monolog és egy műfordítás németből. A prózai munkák közül elfogadtak 12-öt, a verses művek közül 31-et. El nem fogadtak 21 prózát és 13 verset. Az elfogadott művek az »Ébredés« cz. emléklapban jelentek meg.

4. A vezető tanár évközben 70 kor. jutalmat tűzött ki három részben oly czímen, hogy időszakok szerint azok kapják, kik a legtöbb és legjobb prózai műveket adják be a szerkesztőséghez. A 70 korból azonban csak az első rész 20 korona adatott ki Lázár István VIII. o. t.-nak, mint a kör legmunkásabb tagjának.

A Bottáné-féle alapítvány 72 koronányi kamatjára szintén pályázatot hirdetett a kör, 6 pályakérdés kitűzésével. Beérkezett 2 pályamű. A hagyományozó végrendeletének szerint azonban a jutalom csak a záró ünnepély alkalmával a jeligés levélke felbontása után fog a viszonylag legjobb pályamű szerzőjének kiadatni.

A kör ez évben 30 kor. díjat tűzött ki versenyszavallatra, úgy, hogy az első díj 20 kor. a második 10 kor. legyen. Versenyszavallatra jelentkezett 6 tanuló. Az első díj nyertese Krim Ferencz 14 kor., mert a versenyszavallatok után a második díjra a kör két tanulót is érdemesített. A második díj 8—8 kor. nyertesei Incze Gábor VIII. és Olasz Péter VII. o. t.

5. Önképzőkörünk tagjai által részt vett a főgymn. és finelevő intézet ifjusága védszentjének, Szt. Imrének tiszteletére nov. 5-én rendezett diszünnepevény, melyen Csató Ernő VIII. o. t. emlékezésedet tartott, Biró Nándor VII. o. és Diemár Kálmán VI. o. tanulók szavalltak s Podhraczký Ferencz VIII. o. t. melodramát szavallt. Róbert Emil és Széll Kálmán VIII. o. t. zongorán játszottak.

November 19-én az ifjuság által néhai Erzsébet királynénk elhunytának emlékére rendezett gyászünnepevényen szavalltak Csató Ernő VIII. és Kárpáti István VII. o.

Deczember 2-án »Vörösmarty Mihály« születésének százéves évfordulója emlékére rendezett nyilvános diszünnepevényen Csató Ernő VIII. o. t. megnyitó beszédet mondott, Antal Andor VII. o. t. szavallt, Incze Gábor VIII. o. t. melodramázott (Szép Ilonka), zongorán kísérte Róbert Emil VIII. o. t., Kárpáti István (Marót), Podhraczký Ferencz (Bod) és Cseresnyés Jenő (Jussuf), Vörösmarty Mihály »Marót« cz. dramája V. felvonásának első jelenetét adták elő. Róbert Emil és Széll Kálmán zongorán előadták »Semiramis« bevezető részét.

Ezen kívül körünk 1848. márcz. 15-ének évfordulóján diszgyűlést tartott, melyen Podhraczký Ferencz (megnyitó beszéd), Incze Gábor (Nemzeti dal), Grama Gyula (szavallat), Kárpáti István (felolvasás), Jánosy Béla (szavallat és énekszóló) szerepeltek. Minden ünnepevényen a többi pontokat ének- és zenedarabok előadása tölté be.

A kör több szépirodalmi lapot járattott, u. m.: »Magyar Szemlé«-t, »Magyar Kritiká«-t, »Tanulók Lapjá«-t és »Uj Idők«-t.

VII.

Tanszerelvények gyarapodása az 1900/1901. tanévben.

I. Tanári könyvtár.

A) Szerzemények: Dr. Franz Neuman, Vorlesungen über die Theorie des Potentialis und der Kugelfunktionen 14.40. Kronecker, Leopold, Vorlesungen über Mathematik 14.40. Nyitra vármegye 12.—. Szabolcsvármegye 12.—. Négyesi László dr.: Ráday Pál minden munkái 3.—. Dugonits András följegyzései 2.—. Négyesi László dr.: Báró Amade László versei 1.—. Ludwig Sütterlin, die deutsche Sprache der Gegenwart 6.48. Herman Althof das Lippiflorium 3.60. Bruno Liebich, die Wortfamilien der Lebenden hochdeutschen Sprache 14.40. Fridrich Blass, Über die Aussprache des Griechischen 4.20. Theodor Körner Sämtliche Werke 1.80. Dr. M. Freudenberger, Beiträge zur Naturgeschichte der Sprache 2.40. Heinrich Kurz, Chamisso's Werke II. —. Otto Willman, Geschichte des Idealismus III. 38.40. Eötvös József báró, Költemények, Elbeszélések, Színművek II. 6.—. Eötvös József báró, Magyarország 1514-ben III. 9.—. Eötvös József báró, A nővérek II. 5.60. Eötvös József báró, A Karthausi II. 6.—. Eötvös József br. Gondolatok, 5.20. Eötvös József báró, Beszédek (1840—1867.), 5.20. Eötvös József báró, Emlék- és Ünnepi beszédek, 4.80. Eötvös József báró, Politikai beszédek (1867—1870.) 5.20. Eötvös József báró, A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az államra II. 14.80. Méhely Lajos, Magyarország denevéreinek monographiája, 10.—. Emil Seelmann, Die Aussprache des Latein, 9.60. Otto Luidpold Jiriczek, Deutsche Heldensagen, 9.60. George Salamon, Analytische Geometrie des Raumes II. 28.80. Dr. Oscar Schlömilch, Übungsbuch zum Studium der Höheren Analysis, 10.80. Diedr, Aug. Klempt, Lehrbuch zur Einführung in die mo-

derne Algebra 4.80. Dr. A. Töppel, Einführung in die Maxwell'sche Theorie der Elektrizität. 12.—. Gust. Kirchhoff, Vorlesungen über mathematische Physik. 9.60. Georg Günther, Grundzüge der tragisch. Kunst. 14.80. Benczur Béla, A művészi ipar és dekoratív művészetek stiltana, 10.—. Divald Kornél, Művészettörténeti korrajzok 1900. 1.40. Dr. Mórítz Seyffert, Scholae Latinae II, 9.12. Mészáros Ignác, Kartigam. Olcsó könyvtár, —.80. Szentjóni Szabó László költői munkái, Toldy Ferencz, 2.—. Verseggy Ferencz költeményei, Toldy Ferencz, 2.—. Bessenyei György, A philosophus, vigj. Olcsó könyvtár, —.60. Mondolat, kiadta Balassa József, 1.—. Felelet a Mondolatra, kiadta Balassa József, 1.—. Bessenyei György, Lais vagy az erkölcsi makacs, vigj. 1.—. A tanítás művészete, irta Goerth A., ford. dr. Havas Gyula, 2.—. Hornischer Henrik, A geometr. szerkesztések módszerei, 1.60. Bacsányi János, Költeményei, kiadta Toldy F. 2.—. Kerényi Frigyes összes költeményei, Olcsó könyvtár 1.—. Listi László Mondái, Komáromi András életrajzával, 1.20. Harrach József Schopenhauer és Wagner R. zene-aesthet. tanulmány, 1.80. Csató Pál Szépirodalmi munkái, Kisfal. társaság, 7.20. Szemere Pál munkái, szerk. Szvorényi József III. 12.—. A magyar honfoglalás kútfői, szerk. Pauler Gy. és Szilágyi S. 32.—. Magyar statisztikai évkönyv 1899. 10.—. A magyar korona országainak 1899. évi külkeresk. forgalma, 6.—. A magyar korona országainak mezőgazdasági statisztikája, 8.—. Magyarország tiszti czim- és névtára, XX. Stat. hivatal, 12.—. Id. Ábrányi Kornél, A magyar zene a 19. században ——. Kiss Bálint, Az Árpádok királyi vére Magyarország családjaiban, 12.—. Istvánffy Gyula dr., A magyar ehető és mérges gombák könyve, 8.—. S. Clessin, Deutsche Excursions-Mollusken-Fauna. IV. 14.40. Dr. Ottó József, Ifjusági játékok középiskolák számára. — Maurer János, A tornázás elmélete. — Dr. Nuricsán József, Útmutatás a chemiai kísérletezésben. — Brehm Alfréd, Az állatok világa. Szerk. Méhely Lajos, I. 18.—. H. Dolmetsch, der Ornamentenschatz, 24.—. Szana Tamás, 100 év a magyar művészet történetéből. — W. S. Teufel, Geschichte, der röm. Literatur, II. 28.—. Osztrák-magyar monarchia írásban és képen, 31 füzet. — Képes Világtörténet III. és IV. kötetei. — Eötvös Károly, Utazás a Balaton körül, 12.—.

B) *Ajándék.* Vörösmarty Emlékkönyve, a Vörösmarty-kör ajándéka. — Dr. Bacher Vilmos, Egy héber-perzsa szótár a XIV. századból, értesítő. — A zsidó háborúról, írta Flavius József, ford. Istóczi Győző dr., gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ajándéka. — Suidere Lexicon IV. Platonis opera, quae exstant, omnia I., Terentii Africi comoediae I., Pindari carmina, Cornelli Nepotis vitae excell. vivorum, Theokriti reliquiae I., Sándor Domokos székelykereszturi képezdei tanár szivességéből mind a hat szövegkiadás. — Dr. Weisz Világtörténelme 3. 5. 6. és 7. kötetei, Szabó F. n.-eleméri plébános ajándéka. — Bonis Károly, Egyetemes számvetés vagy Algebra, 3 példány, szerző ajándéka. — A kultuszminiszter jelentése 1899. évi működéséről és különlenyomat a kormány 1899. évi működéséről (Közoktatásügy, Egyházi és Hitélet). Kult. miniszteri ajándék.

C) *Akadémiai tagdíj.* Franciaország, írta Courtenay Bodley, ford. Darvai dr. és Mihály József. — Hősökről gyémántnyakláncz, írta Carlyle I., ford. Végh Arthur dr. — Pauler Gyula, A magyar nemzet története Szent Istvánig. — Értesítők, Akadémiai értekezések, Archaeologiai közlemények.

D) *Folyóiratok.* Katholikus szemle (tagilletmény). — Budapesti szemle, 20.—. Magyar történeti életrajzok, 10.—. Magyar Nyelvőr, 10.—. Tanáregyesületi közlöny, 8.—. Egyetemes philologiai közlöny, 12.—. Földrajzi közlemények, 10.—. Tornaügy, 8.—. Magyar paedagogia, 10.—. Bölcséleti folyóirat, 10.—. Nemzeti iskola, 6.—. Kath. paedagogia, 8.—. Természettudományi Közlöny és pótfüzet, 8.—. Ethnographia, 10.—. Természetrajzi füzetek, 6.—. Irodalomtörténeti közlemények, 8.50. Kath. hitelesítés lapjai, 6.—. Természet, 6.—. Matematikai lapok, 4.—. Zeitschrift für deutsche Philologie, 18.—. Művészettörténeti lapok.

II. Ifjusági könyvtár.

Markó Ferenc: Amerika felfedezése és meghódítása, 4.—. Hanusz I., Közép-Európából föld- és néprajzi képek, 2.—. Gyöngyösi István: Márssal társalkodó murányi Vénus, 1.—. Kemény János, 1.—. Latkóczy Mihály: Magyar szentegyházak regéi, 2.20. Karácson Imre dr: Szent Imre herceg, 3 péld., 3.60. Perfall Antal: Zátonyok, 1.—. Lie Jonás: Az elkárhozott, 1.—. Erckmann

Chatrian: Friczi pajtás, 1.—. Ardow E.: A daemon, 1.—. Rovetta G.; A Montegu-pör, 2 kötet, 2.—. Bellamy Edward: A csoda-doktor, 1.—. Solymossy Sándor (fordítás): Novellák, 1.—. Rangálé R. Sándor: Serlendis, 1.—. Hope Anthony: Osra hercegnő szive, 2 kötet, 2.—. Sermina Jules: V. A. Regény, 1.—. Nodier Charles: Iner de la Sierras, 1.—. Wittné: A keresztes hadak története, 3.—. Prém József: A képzőművészetek története, 3.—. P. Szathmáry Károly: Török világ Magyarországon, 3.—. Gaal M.: Csontos Siegfried. Berni Detre, 2.—. Kupa, a pogány vezér, —.50. Zoárd jóslata, —.50. A vezér boszuja, —.50. Szondi két apródja, —.50. Répa-csász az óriás, 1.—. Görög hősök története, 1.—. Magyar hősök és királyok. 2 köt. 2.—. Rontó Pál, —.40. Peru elfoglalása, —.40. Szent László, —.80. Anchi A.: Két fiu története, —.50. Gyurits Antal: Aranka, 1.—. Gárdonyi Géza: Mindent tudó Gergely bácsi, —.50. Szerelemhegyi Tivadar: Római királymondák, 2.—. Benedek Elek: A honfoglalás mondái, 1.—. Don Quichote kalandjai, 2 példány, 2.—. Beniczky Irma: Regélő gólya, 1.—. Dr. Szemák I.: Képek Róma őskorából, 2.—. Kempf József: Odysseus kalandozásai, 2.—. A trójai háboru, 2.—. Beniczky Irma: Molandah, 1.—. Campe: Az ifju Robinson kalandjai, 1.—. Kincs István: A vadon gyermeke, —.80. Arany János: Válogatott költemények, 1.—. Hátrahagyott költeményei önéletrajzával, 2.—. Zrínyi és Tasso, 1.20. Buda halála. 5 példány, 5.—. Bánk-bán. tanulmányok, —.40. Az elveszett alkotmány, 1.—. Bolond Istók, —.80. A nagyidai cigányok, —.80. Shakespere, Szent-Iván éji álom, —.80. Irói arczképcsarnok, —.60. Keveháza, Szent László füve, Daliás idők, 5 példány, 3.—. Birálatok, 1.—. Kisfaludy Károly: Irene, —.60. Csalódások, —.40. Mátyás diák, —.20. Vig elbeszélések, —.80. Gaal J.: A peleskei notarius, —.80. Tompa Mihály: Népregék, —.60. Petőfi Sándor: János vitéz, —.20. Hazafias költeményei, —.20. Andersen: Regék és mesék, —.60. Jókai Mór: Magyarhon szépségei, —.80. A janicsárok végnapjai, 1.60. A varchoniták, —.80. Népvilág, 1.60. A magyar előidőkből, 1.60. Regék, —.80. A legvitézebb huszár, —.40. Kölcsey F.: Versei, 1.—. Dickens Károly: Dombey és fia, 5 kötet, 10.—. Jósika Miklós: A Végváriák, 2.—. Gvadányi: Egy falusi notáriusnak budai utazása, —.60. Kisfaludy Sándor: Regék (Dobozi),

—40. Berzsényi Dániel: Válogatott versei, —30. Greguss Ágost: A balladáról. 6 példány, 3.60. Kisfaludy Z. Lajos: Szent István, —32. Ember Károly: Emlékkönyvecske. 3 példány, —60. Pallagi Gyula dr.: Rajzok a természet köréből, 1.60. Arany János: Murány ostroma. 3 péld. 2.40. Ujvári Béla: Ezeréves Magyarország. 2 péld. —80. Shakespere: Julius Caesar. 5 példány, 6.—. Mikes K.: Törökországi levelek, 1.60. Czuczor: Botond, 5 péld. 4.—. Faludi F.: Nemes urfi, 1.20. Berzsényi ódái: Magyarázta Versényi, 1.—. Gyulai Pál: Emlékbeszéd, 1.40. Verne: Utazás a tenger alatt, 2.40. A Robinsonok iskolája, 2.40. May Károly: A Rio de la Platánál, 6.—. A Kordillerákban, 6.—. Katolikus Szemle, 6.—. Fraknoi V.: Magyarország egyházi és politikai összeköttetései a szentszékkel, 7.—. Berkeszi István dr.: Temesvár szab. kir. város kis monographiája, 1.—. (Kovács János ajándéka.) Dr. Simonyi Jenő: Az új világ, 4.80. (Harmath Béla ajándéka.) Az osztrák-magyar monarchia írásban és képen: Bukovina Magyarország VI. köt., Bosznia és Hercegovina, 30.—. (A miniszter adománya.) Aster: Krisztus a legszebb erény. II. köt. 4.—. (A püspök ur ajándéka.) Pauler Gyula és Szilágyi Sándor: A magyar honfoglalás kútfői, 35.—. (Dr. Niedermann Gyula ajándéka.) Összesen 139 darab 235 korona 42 fillér értékben.

III. Ifjúsági segélyzőkönyvtár.

A szegényebb sorsu és jóigyekezetű tanulók számára felállított »Ifj Segélyző könyvtár« az idén is folytatta áldásos működését, a mennyiben 80 tanulót látott el — egészben vagy részben tankönyvekkel. Ezen könyvtár jövedelme a lefolyt tanévben: használati díjakból 42 kor. 28 fillér, mely összeg »ifj. segélyző alap« czimen a könyvtár eddigi tőkájéhez csatoltatik. Ezen alap állása 1901. június 30-án: 1300 kor.

IV. Természetrizsi szertár.

a) *Állattantak. Vétel útján:* Lacerta viridis váza, 6 kor. Arvicola amphibius, kitömve, 5 kor. Aquarium, nagyobb edény, állat- és növénytanú dolgokhoz, 24 kor. 1 Loupe, 30 kor. Micro-

scopiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök és anyagok, 30 kor. Coracias garrula kitömve, 3.60 kor. Teredo navalis borsz. k. 6 kor. Serpula uncinata, borsz. k. 6 kor. Meleagrina margaritifera héja, 12 kor. Colymbus glacialis L. (N.-Küküllő) 9 kor. *Ajándék útján*: Pelias berus, borsz. k. (a Szarkakőről), Lacerta vivipara (Sikaszóvölgy), Lacerta agilis var. (Papkert), Daróczi István VI. o. aj., Cobitis fossilis (Podhracky F. VIII. o. t. aj.), Angais fragilis, Jánosy S. III. o. t. aj.

b) *Növénytaniak. Vétel útján*: Coffea arabica (Kálazdy-féle minta), 7 kor. Laurus nobilis (Kál. f. m.) 7 kor. Thea viridis (Kál. f. m.), 9 kor. Indigo tinctoria (Kál. f. m.), 9 kor. Csiráztató edények (10 drb), 5 kor.

c) *Ásványtaniak. Vétel útján*: Őslények, eredeti példányokban és utáztatokban, I. II. III. és IV. korbeliek, 38 péld. 34 kor. *Ajándék útján*: Quarcz kristályok Kapnikbányáról, 4 drb és quarcz galenittel Zalathnáról, Lőrincz Sándor plebános urtól, Mésztuffa (borsószerű képződmény) Fülöp B. IV. o. t. Összesen 60-féle beszerzés 200 kor. értékben.

V. Természettani szertár.

1. Bunsen-féle bemártási telep, 6 elemből, felszereléssel, 96 kor. 2. Than-féle vízbontó készülék, 14 kor. 3. Gázfejlesztő 10 kor. Összesen 120 kor. értékben.

VIII.

Finevelő intézeti alapítványos növendékek.

Folyó- szám	A tanuló neve	Osztály, melybe jár	Alapítvány, melyet élvez
1	Bokor Dénes	VIII.	Köz
2	Fülöp János	»	»
3	Oláh Albert	»	Lipót
4	Papp György	»	Köz
5	Pénzes László	»	»
6	Soó Dénes	»	Patavinus
7	Szigyártó Imre	»	Köz
8	Bede Ferencz	VII.	Lipót
9	Bokor András	»	Keserű
10	Gál Tamás	»	Lipót
11	Gondos József	»	Köz
12	Kósa Márton	»	»
13	Szabó József	»	»
14	Felcser Béla	VI.	»
15	Jánosy Béla	»	»
16	Lakatos Gáspár	»	»
17	Márton István	»	»
18	Vitos Pál	»	»
19	Bálint András	V.	Miklós
20	Brassay Imre	»	Gyulaffy
21	Katona Endre	»	Köz
22	Ráduly Ferencz	»	Mária-Terézia
23	Bartalis László	IV.	Mihály F.
24	Daróczi József	»	Ágotha
25	Ferenczy Károly	»	Miklós
26	György Dénes	»	Lipót
27	Pál Rezső	»	Pál
28	Sass Antal	»	Köz
29	Szélyes Lajos	»	Lipót
30	Tamási Endre	»	Mária Terézia
31	Balácsi Imre	III.	Pál
32	Boga Alajos	»	Szőcs-Mártonffy
33	Kerecsi Géza	»	Balogh
34	Kolumbán Károly	»	Apor
35	Szalay József	»	Köz
36	Csergő Tamás	II.	Fülöp E.
37	Daróczi László	»	Szücs
38	Felcser János	»	Mária Terézia
39	Rettegi Géza	»	Biró

IX.

Az ösztöndíjas tanulók.

1. *Basa Sándor* II. o. t. ösztöndíja 120 kor. A jövedéki birságalapból adományozta a m. kir. pénzügyminiszter 1898. aug. 17. 50308. sz. a.

2. *Csató Ákos* I. o. t. 120 kor. A jövedéki birságalapból adományozta a m. kir. pénzügyminiszter 1899. augusztus 17. 61172. sz. a.

3. *Keresztes Béla* IV. o. t. 200 kor. A jövedéki birságalapból adományozta a m. kir. pénzügyminiszter 1897. augusztus 11. 64006. sz. a.

4. *Finkér Frigyes* VI. o. t. 300 kor. A jövedéki birságalapból adományozta a m. kir. pénzügyminiszter 40374—1899. sz. a.

5. *Róbert Emil* VIII. o. t. 240 korona. Budai Mária Terézia-alapból adományozta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1894. márczius 2. 11745. sz. a.

X.

Kimutatás

a főgymnasium igazgatóságának kezelése alatt álló
alapítványokról.

		Bevétel		Kiadás	
		kor.	f.	kor.	f.
1. <i>Botta Györgyné</i> alapítványa.					
1	Alapítvány összege 1900. június 30-ikán	1608	—	—	—
2	Alapítvány kamata	80	40	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	72	—
Összesen		1688	40	72	—
Marad		1616	40	—	—

2. Kovács Antal alapítványa.

1	Alapítvány összege 1900. június 30-ikán	496 20	—	—
2	Kamat	29 76	—	—
	Összesen :	525 96	—	—

3. Simó-féle alapítvány.

1	Alapítvány összege 1900. június 30-ikán	115 02	—	—
2	Kamat	6 84	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	6
	Összesen :	121 86	6	—
	Marad :	115 86	—	—

4. Daniel Gáborné alapítványa.

1	Alapítvány összege 1900. június 30-ikán	350 99	—	—
2	Kamat	19 26	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	10
	Összesen :	370 25	10	—
	Marad :	360 25	—	—

5. 1889. és 1899-ben jubiláltak alapítványa.

1	Alapítvány összege 1900. nov. 1-én	414 28	—	—
2	Kamat	24 84	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	16
	Összesen :	439 12	16	—
	Marad :	423 12	—	—

6. Jánosy József alapítványa.

1	Alapítvány összege 1900. jun. 30-ikán	307 26	—	—
2	Kamat	18 36	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	16
	Összesen :	325 52	16	—
	Marad :	309 52	—	—

7. Laiber Antal alapítványa.

1	Az alapítvány összege 1900. jun. 30-ikán	324 54	—	—
2	Kamat	19 44	—	—
	Összesen :	343 98	—	—

8. 1894-ben jubiláltak alapítványa.

1	Az alapítvány összege 1900. június 30-ikán	201	13	—	—
2	Kamat	11	06	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
	Összesen:	212	19	10	—
	Marad:	202	19	—	—

9. Gyertyánffy Albert és Gábor alapítványa.

1	Az alapítvány összege 1900. jun. 30-ikán .	204	04	—	—
2	Kamat	12	—	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
	Összesen:	216	04	10	—
	Marad:	206	04	—	—

10. Internátusi alapítványok.

1	Az alapítvány összege 1900. jun. 30-ikán .	8770	38	—	—
2	A múlt évről tőkésítettett	1536	79	—	—
3	Kamat	500	20	—	—
4	Segélyezésre fordított	—	—	—	—
	Összesen:	10807	37	—	—

11. Zene-alap.

1	Alaptőke 1900. jun. 30-ikán	6921	67	—	—
2	Kamat	345	60	—	—
3	A zenetanító fizetésére kiadatott	—	—	348	39
	Összesen:	7267	27	348	39
	Marad:	6918	88	—	—

12. Internátusi gyógytár-alap.

1	Az alaptőke 1900. jun. 30-ikán	60	74	—	—
2	Kamat	3	30	—	—
	Összesen:	64	04	—	—

13. Ifjusági segélyző-alap.

1	Tőke 1900. jun. 30-ikán	361	31	—	—
2	Kamat	19	86	—	—
	Összesen:	381	17	—	—

		14. Tintapénz.			
1	Tőke 1900. jun. 30-ikán	121	08	—	—
2	Kamat		688	—	—
	Összesen .	127	96	—	—
		15. Butorrongálás.			
1	Tőke 1900. jun. 30-ikán	132	30	—	—
2	Gyarapodás az óvadék kamatjaiból		23	—	—
	Összesen .	155	30	—	—
		16. Mária-társulat.			
1	Tőke 1900. jun. 30-ikán	116	86	—	—
2	Kamat		696	—	—
	Összesen .	123	82	—	—
		17. Önképzőkör.			
1	Tőke 1900. jun. 30-án	358	18	—	—
2	Kamat		2148	—	—
	Összesen .	379	66	—	—
		18. Kirándulási alap.			
1	Tőke 1900. okt. 13-ikán	65	74	—	—
2	Kamat és betét		5086	—	—
	Összesen .	116	60	—	—
		19. Ifj. segélyző könyvtár.			
1	Tőke 1900. jun. 30-ikán	1154	95	—	—
2	A használatra adott könyvekért befolyt		4228	—	—
3	Kamat		5499	—	—
	Összesen .	1252	32	—	—

XI.

Az ifjuság érdemsorozata.

I. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Számítás	Természettud.	Rajzoló mértan	Szépíráás	Torna	Ének	Magavise let	Altalános osztályz.
Ágotha Endre ism.	1	2	3	2	3	2	3	2	2	1	1	3
Bakó Benedek	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1	3
Barabás Venczel ism.	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1	3
Bálint Árpád	2	3	3	3	3	4	4	2	3	3	1	4
5 Bálint József ism.	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	1	2
Bámbó Sándor	1	2	2	2	3	3	3	2	2	1	1	3
Bogács Ferencz ism.	2	3	3	4	3	3	3	2	1	—	2	4
Bodosi Antal	3	3	4	3	3	4	3	3	3	—	1	4
Bogdán István	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
10 Borsos József	1	2	2	1	3	2	2	2	2	2	1	2
Brekner Gyula	2	2	2	1	1	2	1	2	2	2	1	2
Buksa László	1	3	3	3	3	3	3	2	2	—	1	3
Csató Ákos	1	3	4	3	3	2	3	3	2	2	1	4
Dézsai Balázs ismétlő	1	3	3	2	3	2	3	2	1	—	2	3
15 Fábíán Domokos	2	2	2	2	3	3	2	2	2	—	1	3
Ferencz József	1	2	2	3	3	3	3	2	2	2	1	3
Id. Ferenczi István	3	3	4	4	4	3	4	3	2	3	3	4
Ifj. Ferenczi István	2	3	3	4	3	3	4	3	2	3	2	4
Florián József	1	2	3	2	3	3	2	2	2	2	1	3
20 Gál Balázs	2	3	3	3	3	3	2	2	2	—	1	3
Gál László	k	i	m	a	r	a	d	t				
Gál Sándor	3	4	4	4	4	4	4	3	3	—	1	4

A tanuló neve	Vallástan	Magyar	Latin	Földrajz	Természetrájz	Számítan	Rajzoló mértan	Szépírás	Torna	Ének	Magaviselet	Általános oszt.
Szállasi János	2	3	4	3	3	3	3	3	2	—	1	4
60 Szenkovits Lajos	1	1	1	2	1	1	2	2	1	—	1	2
Szentpéteri Gyula ism.	2	3	3	3	3	3	2	3	1	3	2	3
Szopos Lajos	1	2	3	2	3	3	3	2	3	2	1	3
Takó József	2	2	2	3	2	2	2	2	2	—	1	2
Tamás Tivadar ism.	1	3	3	3	3	3	3	2	2	—	2	3
65 Tóth István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tüzes György	2	3	4	3	3	2	3	t	2	—	1	4
Sipos Károly	k	i	m	a	r	a	d	t				
Vancsa Mihály	k	i	m	a	r	a	d	t				

II. osztály.

A tanuló neve	Vallástan	Magyar	Latin	Földrajz	Természetrájz	Számítan	Rajzoló mértan	Szépírás	Torna	Ének	Magaviselet	Általános oszt.
Antal János	1	3	2	1	2	2	3	2	3	1	1	2
Ágoston Mihály	3	3	4	3	3	2	3	3	3	2	2	4
Ájvász Márton	3	4	4	3	3	2	3	3	3	—	2	4
Balázs Endre	2	3	3	3	2	1	3	3	3	2	1	3
5 Balázs Mihály	k	i	m	a	r	a	d	t				
Barabás József	2	3	3	4	3	2	3	3	3	—	1	4
Barabás Márton	1	3	3	2	2	1	3	3	3	2	1	3
Barabás Zoltán	2	3	4	2	2	3	4	3	3	2	1	4
Bardocz József	2	2	2	1	1	1	1	2	2	2	1	2
10 Basa Sándor oszt.	2	2	2	2	2	2	3	3	3	—	1	2
Brunhuber Ferencz	2	3	4	2	2	3	3	3	1	1	1	4
Csergő Tamás alap.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Daróczi László alap.	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	2
Darvai Kálmán	2	3	4	3	3	2	3	3	1	3	2	4
15 Dizmacsek Gergely	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	1	1

A tanuló neve		Vallásán	Magyar	Latin	Földrajz	Természetráajz	Számítan	Rajzoló mértan	Szépíráis	Torna	Ének	Magaviselet	Általános osztályz
	Felcser János alap.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	1	1
	Ferencz György	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	Fülöp János	1	1	1	2	2	1	2	2	2	—	1	2
	Gál József	3	3	4	2	2	2	3	2	2	—	1	4
20	Geberle Ede	2	3	3	4	3	3	3	3	3	—	2	4
	Gotthárd Ferencz unit.	1	3	3	2	2	2	3	2	2	—	1	3
	György Géza	1	3	3	2	1	1	2	2	3	1	1	3
	György Venczel	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1	3
	Haurik Gyula	v	i	z	s	g.		m	a	r	a	d	t
25	Jancsó Béla	1	3	4	2	2	3	3	3	3	2	2	4
	Kaupert Rudolf	1	2	2	1	1	2	1	2	1	—	1	2
	Kebelei Márton	2	3	4	3	3	3	3	2	1	2	2	4
	Király András	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	1	3
	Király Ernő	3	3	4	2	3	3	3	3	2	2	2	4
30	Kolumbán József	k	i	m	a	r	a	d	t				
	Kovács Gergely	2	3	4	3	2	2	3	2	3	1	1	4
	Kovács Ignác	2	2	2	2	2	2	3	2	2	—	1	2
	Krassovszky Tibor	2	3	3	2	2	2	3	2	1	—	1	3
	Kuti Kálmán	2	3	3	3	2	2	2	1	1	2	1	3
35	Kuti Pál	1	2	2	2	2	1	1	2	3	1	1	2
	Mánya Dezső	1	2	2	1	1	2	3	2	3	2	1	2
	Márton Árpád	2	3	3	3	3	2	3	2	2	1	1	3
	Neuhrohr Gyula	1	2	1	1	2	1	1	2	3	1	1	2
	Nyirő József	1	2	2	1	1	1	3	2	2	1	1	2
40	Persián József	1	1	2	1	1	1	2	2	2	1	1	2
	Rettegi Géza	1	2	2	2	2	2	3	3	1	—	1	2
	Roediger Pál	m	e	g	h	a	l	t					
	Sajgó József	2	2	3	2	2	1	3	3	2	2	1	3
	Spaller József	2	3	4	3	3	3	3	3	2	—	2	4
45	Szlávik János	2	3	3	2	3	2	3	3	2	—	1	3
	Tantzl Antal	2	2	2	1	2	2	3	2	2	—	1	2
	Trepera Béla	2	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2
	Vida Gyula unit.	1	3	4	2	2	2	3	2	2	—	1	4

III. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Német	Latin	Történelem	Földrajz	Menyiségtan	Rajzoló mértan	Torna	Ének	Magaviselet	Általános osztály
Ágotha Lajos	v	i	zs	g.		m	a	r	a	d	t	
Balázs Imre	1	1	2	1	2	1	2	2	2	—	1	2
Barabás Árpád	2	3	4	3	2	3	4	3	2	1	2	4
Boga Alajos	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
5 Barcsay Sándor	3	3	3	4	3	3	4	3	2	—	1	4
Bogácsi István	3	3	4	3	3	4	2	3	1	—	1	4
Daróczi János	3	3	4	3	3	3	3	3	2	—	1	4
Dobay Zsigmond	k	i	m	a	r	a	d	t				
Demeter Ferencz	2	2	2	2	2	3	2	2	2	—	1	2
10 Dénes Mihály	1	2	2	1	2	1	2	3	2	—	1	2
Flórián Gerő	3	3	3	4	3	3	3	4	2	1	1	4
Hargita Nándor	2	3	2	3	2	3	3	3	2	3	1	3
Jakab Áron	2	3	3	3	3	4	3	3	2	1	1	4
János Gáspár	2	2	3	2	3	3	3	3	2	1	1	3
15 Jánosz Lajos	k	i	m	a	r	a	d	t				
Jánosi Sándor	1	2	2	2	2	1	2	3	1	—	1	2
Károly Antal	1	2	3	3	3	2	2	3	1	3	2	3
Keresztes István	2	3	4	4	3	3	3	2	2	1	1	4
Kerezsi Géza	1	1	2	2	1	1	2	2	1	—	1	2
20 Kobsin Szilárd	3	3	3	4	3	3	4	3	2	—	1	4
Kolumbán Károly	1	1	2	2	1	2	1	2	2	1	1	2
Lász Károly	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2
Lukácsfy János	2	2	3	2	1	3	1	3	2	1	1	3
Máncza Dezső	3	2	3	2	3	3	3	3	2	—	2	3
25 Márton Lajos	3	3	4	3	3	3	3	1	2	1	1	4
Nagy Lajos ev. ref.	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1	1	2
Oláh Imre	2	2	2	2	2	1	3	3	2	—	1	3
Oláh Jakab	2	2	2	2	2	3	2	3	2	—	1	3
Olajos Domokos ev. ref.	1	2	3	2	1	2	2	1	2	—	1	2
30 Orbán Domokos	1	3	4	3	2	3	2	3	1	—	1	4
Pakot Mihály	k	i	m	a	r	a	d	t				
Rákosi Albert	3	3	4	4	3	3	4	3	1	—	2	4
Simonfi Ferencz	2	3	4	3	3	3	3	3	2	2	1	4
Simonfi József	2	2	3	2	2	2	2	1	2	1	1	2
35 Szabó Antal	2	3	4	3	3	3	3	3	2	—	1	4
Szabó Dávid	3	3	4	3	2	3	3	3	1	—	2	4
Szabó Dénes	1	3	4	3	2	3	3	3	2	1	2	4

A tanuló neve		Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Tornázás	Ének	Magaviselet	Általános oszt.
35	Szabó Endre	2	2	3	2	2	3	2	2	1	—	1	3
	Szalay József	1	2	2	2	2	1	2	2	1	—	1	2
	Szenkovits Andor	1	1	1	1	2	2	2	1	1	—	1	2
	Szilágyi Miklós	2	2	3	3	2	3	3	3	1	—	2	3
	Tófalvi Balázs	1	1	1	1	1	1	3	2	2	—	1	2
40	Válics Nándor	2	3	3	3	2	2	3	3	2	1	1	3

IV. osztály.

A tanuló neve		Vallástan	Magyar	Német	Latin	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Torna	Ének	Magaviselet	Általános oszt.
	Antal József	2	3	4	3	3	3	2	3	2	—	2	4
	Bartalis László alap.	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	1	3
	Boldizsár Dénes	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
	Buksa Leó	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	2	3
5	Daróczi Dénes	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	1	3
	Daróczi József alap.	2	2	2	3	3	3	3	3	2	—	1	2
	Dobó József	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2
	Elekes Endre	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	2	3
	Ferenczi Károly alap.	1	2	3	2	2	2	2	3	2	—	1	3
10	Fülöp Béla	2	3	3	3	3	2	4	3	1	—	2	4
	Gál Ferencz	1	2	2	3	2	1	2	1	2	—	1	2
	Gánya Károly	1	2	1	1	2	3	1	2	2	—	1	2
	Grabovicszki Gyula	2	3	3	3	2	2	2	2	1	—	1	3
	György Dénes alap.	1	1	2	1	1	2	2	1	2	—	1	2
15	Hánn Károly	2	3	2	3	2	3	3	3	2	—	2	3
	Hegyesi András	1	3	1	2	2	2	1	3	1	—	1	3
	Jakab József	2	3	3	2	2	2	3	3	3	—	1	3
	Jaeger Jenő	2	3	2	3	3	3	3	3	1	2	1	3

A tanuló neve		Vallástan	Magyar	Német	Latin	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Torna	Ének	Magaviselet	Altalános oszt.
	Keresztes Béla oszt.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	2	3
20	Király András	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	1	3
	Körfy Imre	2	3	3	3	3	3	4	3	2	—	2	4
	Kutas Imre	1	3	3	3	2	2	3	2	2	—	1	3
	Latinovits József	1	3	3	3	2	3	3	3	1	—	2	3
	Lukácsfy Gergely	2	2	3	2	2	3	2	3	2	1	1	3
25	Molnár Ferencz	1	2	3	2	2	2	1	3	2	—	1	3
	Nemes János	2	3	3	3	2	2	3	3	2	—	1	3
	Orbán József	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	1	3
	Pál Rezső alap.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3
	Sajgó Endre	2	2	3	3	3	2	4	3	1	—	2	4
30	Sass Antal alap.	1	1	1	1	1	2	1	1	2	—	1	1
	Sándor Endre	1	3	3	2	3	3	2	3	2	—	2	3
	Simon Ferencz	2	2	3	3	2	3	3	3	2	—	2	3
	Sinka Károly	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1	3
	Szabó Albert	1	2	3	2	2	2	2	2	2	—	1	2
35	Szabó Gyula	2	3	4	3	3	3	3	3	3	—	1	4
	Szenti Jenő	2	3	4	3	2	3	4	3	1	—	2	4
	Szélyes Lajos alap.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Tamáty Endre alap.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	—	2	3
	Tarcsafalvi Lajos	2	1	3	3	2	3	3	3	2	2	2	3
40	Turcsányi Pál ág. ev.	2	2	3	3	3	2	2	3	1	—	2	3
	Varga Sándor	2	2	3	3	3	3	2	3	2	1	1	3
	Zakariás Aladár	1	2	2	2	2	2	2	2	2	—	1	2

V. osztály.

A tanuló neve	Vallástan	Magyar	Német	Latin	Görög	Görög h. vál. irod	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Szabakézi rajz	Torna	Ének	Magaviselet	Általános oszt.
Bálint András alap.	1	2	1	1	2	—	1	2	2	—	2	2	1	2
Barcsay Béla . . .	2	3	2	3	4	—	4	3	4	—	2	—	1	4
Brassay Imre alap.	2	1	2	3	3	—	2	3	3	—	1	1	2	3
Czikmántori Albert . .	3	3	4	4	—	3	3	3	3	3	3	—	2	4
5 Felcsér Miklós . . .	1	1	2	2	2	—	2	2	2	—	2	—	1	2
Gereöfy Csanád . . .	2	3	3	4	—	3	3	3	3	2	2	—	2	4
Hermann Jenő . . .	1	2	1	3	2	—	2	2	3	—	2	—	1	2
Héja Gyula . . .	2	3	3	4	—	2	3	3	3	3	2	—	1	4
Katona Endre alap.	1	1	1	2	2	—	2	2	3	—	1	2	1	2
10 Kovács Dénes . . .	k	i	1	é	p	e	t							
Kovács József . . .	1	1	1	2	2	—	1	2	3	—	2	1	1	2
László Imre . . .	1	2	2	3	3	—	2	2	3	—	1	1	1	3
Lotspeich József . . .	1	1	1	3	3	—	2	2	3	—	2	—	2	3
Lőrincz Károly . . .	2	3	3	4	—	3	3	3	4	1	2	2	1	4
15 Márton Lajos . . .	2	3	3	4	4	—	3	2	3	—	2	2	1	4
Némethy Albert . . .	2	2	1	3	—	2	3	3	3	3	2	—	1	3
Posta Ferencz . . .	2	3	3	3	—	2	2	3	4	3	1	—	2	3
Rácz Tibor . . .	2	2	1	2	2	—	2	3	2	—	1	—	1	2
Ráduly Ferencz alap.	2	3	3	3	3	—	3	3	3	—	2	—	2	3
20 Resch Ernő . . .	v	i	z	s	g.		m	a	r	a	d	t		
Straczingér Emil . . .	m	e	g	h	a		l							
Szabó István . . .	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	1	1	1	1
Szent-Királyi Andor . .	1	2	2	3	—	1	1	2	3	2	1	—	1	2
Szerb János . . .	3	3	3	3	3	—	3	3	3	—	1	2	2	3

VI. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Német	Latin	Görög nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Görög h. val irod.	Szabadkézi rajz	Torna	Ének	Magaviselet	Általános oszt.
Armbruszt Ferencz . . .	2	3	2	3	3	2	2	2	—	—	2	—	1	3
Balázs Lajos . . .	1	2	2	2	2	2	2	3	—	—	2	—	1	2
Boros Lajos . . .	1	2	2	2	2	2	2	2	—	—	1	2	1	2
Colceriu Zakariás . . .	1	3	1	3	2	3	3	3	—	—	2	2	1	3
5 Daróczi István . . .	2	3	4	3	—	3	3	3	2	2	2	—	2	4
Diemár Kálmán . . .	1	1	2	2	1	2	1	2	—	—	1	—	1	2
Egyed Kálmán . . .	1	2	1	2	2	2	2	3	—	—	2	—	1	2
Felcser Béla . . .	1	1	2	2	1	2	2	1	—	—	2	1	1	2
Finkér Frigyes . . .	2	3	3	3	3	3	3	2	—	—	2	—	2	3
10 Gluzek Ferencz . . .	2	3	2	2	2	2	2	3	—	—	1	1	1	3
Harmath Béla . . .	2	3	3	3	3	3	3	4	—	—	1	2	1	4
Horváth András . . .	2	3	3	3	3	3	3	4	—	—	2	2	1	4
Jánosz Béla . . .	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1
Lakatos Gáspár . . .	2	2	2	2	1	2	2	1	—	—	2	—	1	2
15 Márton István . . .	1	1	1	1	1	2	2	1	—	—	2	—	1	2
Pál Béla . . .	1	2	2	2	2	1	2	2	—	—	1	2	1	2
Róbert Lajos . . .	2	3	3	3	2	2	3	3	—	—	2	—	1	3
Szántó Vincze . . .	1	3	3	3	—	3	3	4	3	2	2	—	1	4
Todorán János . . .	1	3	1	3	3	3	3	4	—	—	2	2	1	4
20 Vass Ignác . . .	2	3	3	4	3	3	3	3	—	—	2	—	1	4
Viszkreán Jeromos . . .	1	3	3	2	3	3	3	3	—	—	2	3	1	3
Vitos Pál . . .	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	2	2	1	1
Wagner György . . .	2	3	1	3	3	3	3	4	—	fm	—	—	—	4

VII. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög h. v. irod. t.	Abrázoló mértan	Politikai földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Bölcs. előtan	Testgyakorlás	Ének	Magaviselet	Általános osztályz.
András József . .	1	2	2	2	3	—	—	2	3	2	1	2	—	1	3
Antal Andorism.mt.	2	3	3	3	—	3	2	3	4	3	3	—	—	—	4
Bardocz János . .	2	3	3	3	3	—	—	2	4	3	3	2	1	2	4
Bede Ferencz alap.	1	1	2	2	2	—	—	2	2	1	1	1	2	1	2
5 Biró István . . .	2	3	4	4	—	3	3	2	3	3	3	1	—	3	4
Biró Nándor . . .	1	1	2	2	2	—	—	2	1	3	1	1	1	1	2
Bokor András . . .	v	i	z	s	g	á	l	a	t	l	a	n	m.		
Buding Antal . . .	1	1	1	1	1	—	—	1	2	1	1	1	—	1	1
Gaal Tamás alap.	2	2	2	2	2	—	—	2	3	1	1	1	2	1	2
10 Gondos József al.	1	1	1	2	2	—	—	1	1	2	1	2	—	1	2
Győry Géza . . .	1	3	3	3	—	1	2	2	3	3	3	2	2	1	3
Huber Endre . . .	1	2	2	2	3	—	—	2	3	2	2	1	2	1	3
Kárpáti István . .	1	1	1	2	2	—	—	1	1	2	1	1	1	1	2
Kósa Márton alap.	2	2	3	3	3	—	—	2	3	2	2	2	2	1	3
15 Krusniczky Elek .	1	2	2	3	3	—	—	3	2	2	3	2	2	1	3
Lánczy Ferencz . .	1	2	2	3	—	1	3	2	3	2	3	fm	2	1	3
Nagy Lajos	1	2	2	3	3	—	—	2	3	2	2	2	1	1	3
Olosz Péter	2	3	3	4	4	—	—	3	3	3	3	2	—	2	4
Reichert Rudolf . .	2	2	3	3	—	2	1	2	3	2	2	1	—	1	3
20 Rosconi Gyula . .	2	3	2	4	—	2	3	3	3	3	3	2	—	2	4
Szabó József alap.	1	1	1	1	2	—	—	1	2	1	1	1	1	1	2
Szenkovic Gyula . .	1	1	1	2	3	—	—	1	2	2	1	1	—	1	2
Szenkovic János . .	1	1	2	3	—	2	3	1	3	2	3	2	—	1	3
Takács Géza ev. r.	2	2	2	3	—	2	2	3	3	3	3	1	—	1	3
25 Zakariás Antal . .	1	2	3	3	—	2	1	1	1	2	2	2	2	1	3

VIII. osztály.

A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög h. val. irod. t.	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Bölc. előtan	Tornázás	Magaviselet	Általános osztályz.
András Péter . . .	2	3	3	3	3	—	3	3	3	—	2	2	1	3
Bartha Imre ev. ref.	2	1	3	2	—	2	1	1	2	1	1	2	1	2
Bereczky Zsigmond	2	2	2	2	2	—	2	3	2	—	2	1	1	2
Bittó Sándor . . .	m	e	g	h	a	l	t	—	—	—	—	—	—	—
5 Bokor Dénes alap.	2	3	3	3	3	—	3	3	3	—	3	2	2	3
Burdus Sándor g. k.	2	3	3	3	—	3	3	3	2	2	1	2	2	3
Csathó Ernő öszt.	k	i	m	a	r	a	d	t	—	—	—	—	—	—
Cseresnyés Jenő ref.	1	1	2	2	—	2	2	2	1	1	1	2	1	2
Daróczi András . .	1	1	2	2	—	2	2	1	1	1	1	2	1	2
10 Dávid Lajos . . .	1	1	3	2	—	2	2	2	3	2	2	1	1	3
Fülöp János alap. .	1	2	2	2	—	1	3	3	1	3	2	1	2	3
Gráma Gyula g. k.	1	2	1	2	3	—	2	2	1	—	2	1	1	2
György Lajos . . .	2	1	2	2	3	—	2	3	2	—	2	1	1	3
Incze Gábor ev. ref.	3	3	3	3	3	—	3	3	3	—	2	1	2	3
15 István János ev. ref.	1	1	2	2	—	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Krim Ferencz . . .	1	1	2	1	—	2	2	2	2	2	1	2	2	2
Lázár István . . .	2	2	1	2	—	3	2	3	3	3	1	2	2	3
Mándoky Andor . .	1	1	2	1	2	—	1	3	1	—	1	2	1	2
Máthé Tibor ev. ref.	2	3	3	3	—	3	2	3	3	3	3	2	1	3
20 Nagy József ev. ref.	1	2	2	2	2	—	2	3	2	—	1	fm	2	2
Oláh Albert alap. .	1	3	3	3	3	—	3	3	3	—	3	1	2	3
Pap György alap. .	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	2	3
Pénzes László al. .	1	1	2	2	2	—	1	2	2	—	1	2	1	2
Podhráczky Ferenc	1	1	3	3	—	2	2	2	1	1	1	2	1	3
25 Pap Kornél g. kel.	1	3	3	3	—	3	3	2	3	3	3	2	1	3
Róbert Emil alap.	1	2	2	2	2	—	2	2	1	—	1	2	1	2
Sándor Ignác . . .	2	2	3	3	—	2	2	2	1	3	1	1	1	3
Soó Dénes alap. . .	1	1	2	2	—	1	2	1	—	1	1	1	1	2
Szigyártó Imre al.	1	2	3	2	—	2	2	3	2	2	2	2	1	3
30 Zentai Leó alap. . .	k	i	m	a	r	a	d	t	—	—	—	—	—	—
Zsarku Pál g. kath.	1	2	2	3	3	—	3	3	3	—	2	1	1	3
Szell Kálmán mt. .	3	3	2	3	—	3	3	3	2	2	2	—	—	3
Rottenbiller Sándor	3	4	3	4	—	4	3	3	3	3	—	—	—	4

XII.

Segélyezések és jutalmak.

Püspök ur ő méltósága az 1900—1901. tanév folytán a tanulók internatusi díjainak, tandíjának fedezésére s más segélyezésekre 540 koronát adományozott.

Az erdélyi róm. kath. tanulmányi alapból rendszeresített 80 korona általány jutalmi könyvek beszerzésére fordított, melyek a gymnasium jelesebb tanulói között szorgalmat jutalmul osztattak ki a következőleg:

Az I. osztályban: Gonda Tibor, Kozma György és Tóth Istvánnak »Imák és énekek«; Lakatos Menyhártnak, Pálmai Sándor- és Szenkovics Lajosnak »Középiskolai földrajzi atlasz II. r.« Kogutovicz M.-tól.

A II. osztályban: Bardocz Józsefnek, Csergő Tamás és Felcsér Jánosnak »Imák és énekek«; Dizmácsek Gergelynek, Fülöp János- és Neurohr Gyulának »Középiskolai földrajzi atlasz III. r.« Kogutovicz M.-tól és Persián Józsefnek »Erzsébet királyné Gödöllőn« emlékkönyv.

A III. osztályban: Boga Alajosnak »Magyar-német zsebszótár« Kelemen B.-tól; Lász Károlynak és Szenkovits Andornak »Imák és énekek.«

A IV. osztályban: Boldizsár Dénesnek »Latin kézi szótár« Veress I.-tól; György Dénesnek »Imák és énekek«; Sass Antalnak »Utazás a természetben« dr. Platz B.-tól, Szélyes Lajosnak »Latin-magyar magyar-latin kézi szótár« Veress I.-tól.

Az V. osztályban: Kovács Józsefnek »Imák és énekek«; Szabó Istvánnak »Természettudományi olvasmányok« Szterényi H.-tól.

A VI. osztályban: Jánosy Bélának »Petőfi összes költeményei, I. II. köt. diszk. Vitos Pálnak, Morvay—Gerecze: A képzőművészetek története.

A VII. osztályban: Buding Antalnak »Vázlatok és képek« Gyulai Páltól.

Az ifjak szorgalmának méltatásául a következő alapítványi kamatok és egyéb jötevők által felajánlott jutalmak osztattak ki még a zárünnepélyen:

Az oroszhegyi Jánosy József-féle alapítvány 16 kor. kamatja Bálint András V. o. adatott.

A Simó-féle alapítvány 6 kor. kamatja Szabó István V. o. tanulóknak ítéltetett oda.

A Dániel Gáborné, plankensteini »Br. Rauber Mária-féle« alapítvány 10 kor. kamatját Szélyes Lajos IV. o. t. kapja.

Az 1864-ben érettségi vizsgát tettek és 1889—1899. években jubiláltak 400 kor. alapítványának kamatja Jánosy Béla IV. oszt. tanulóknak, mint a magyar irodalomban kiváló tanulóknak ítéltetett oda; az 1869-ben érettségit tettek és 1894-ben jubiláltak alapítványának 10 k. kamatját, az alapítók inteniójának megfelelőleg Buding Antal VII. o. t. nyerte el mint olyan, ki a természettudományok iránt kiváló érdeklődéssel viseltetik és előmenetelt is tanusított.

Az udvarhelymegyei takarékpénztár 50 koronát szavazott meg jelesebb udvarhelymegyei tanulók jutalmazására. Ebből 10—10 kor. nyertek: Takó József I., Daróczi László II., Balácsi Imre III., Hermán Jenő V. és Szabó József VII. oszt. tanulók.

A székelyegyleti első takarékpénztár által megszavazott 150 kor. az Internátus céljaira fordított.

A »Székely-Egyesület« igazgatóságának 2 drb. 40—40 kor. ösztöndíját Mándoki András és Soó Dénes VIII. osztályu tanulók nyerték el.

Gáspár István békésszentandrásai s. lelkész ur, egy udvarhelymegyei jóigyekezetű tanuló segélyezésére 10 kor. jutalmat ajánlott fel, melyet Szabó István V. oszt. tanuló nyert el.

Gál János kereskedő ur 20 koronát, Persián János kereskedő ur 10 koronát ajánlottak fel. Ezen összegből 10—10 kor. Sass Antal és Boldizsár Dénes jóigyekezetű tanulóknak adatott, míg a fennmaradt 10 kor. természetrajzi gyűjtemények jutalmazására fordított, még pedig 5 k. Diemár Kálmán VI. o. t. állattani és 5 k. Szabó István V. o. tanulóknak növénytani gyűjtés terén kifejtett szorgalmáért.

A Bottáné-féle alapítvány 72 korona kamatja a viszonylag legjobb magyar dolgozat szerzőjének, a hagyományozó végrendel-

kezése szerint, a zárünnepély alkalmával a jeligés levélke felbon-
tása után adatott ki.

A Gyertyánffy Gábor és Gyertyánffy Albert urak által tett
200 kor. alapítvány kamatja Bede Ferencz VII. osztályu tanulónak
ítéltetett oda, aki a versenyekben is kitűnt s általában a tornában
kiváló előmenetelt tanusított.

Fogadják mindazok, kik az ifjuság iránt tanusított nemes
érdeklődésüknek tanujelét adták, intézetünk hálás köszönetét.

XIII.

Statisztikai adatok.

I. A tanulókról általában.

I Osztály	II. A tanulók száma				III. Vallásuk							IV. Nyelv-viszo- nyaik				V. Előme- netelük		
	beiratkozott	elhalt	elmaradt	vizsgálatlan mar. év végén	róm. kath.	gór. kath.	gór. kel.	ag. hitv.	ev. reform.	unitárius	izraelita	magyar	magyar, német	magyar, román	magy, ném., rom.	haladók	javító vizsg. tehet	ismétlő
I.	68	—	4	2	62	58	2	2	—	—	—	55	2	3	2	48	4	10
II.	48	1	2	1	44	42	—	—	—	2	—	42	1	—	1	30	12	2
III.	44	—	4	1	39	37	—	—	2	—	—	35	3	1	—	24	9	6
IV.	42	—	—	—	42	40	1	—	1	—	—	41	—	1	—	36	5	1
V.	24	1	1	1	21	18	1	—	1	1	—	18	2	1	—	15	3	3
VI.	23	—	—	—	23	18	—	3	1	1	—	18	2	1	2	16	7	—
VII.	25	—	—	1	24	23	—	—	1	—	—	22	1	—	1	19	3	2
VIII.	33	1	2	—	30	21	1	2	—	6	—	24	3	2	1	29	—	1
Összesen :	307	3	13	6	285	257	5	7	2	11	3	255	14	9	7	—	—	—

Két magántanuló, kik szeptemberben tettek magánvizsgálatot, e szám-
adatok között nincsenek számítva.

II. A tanulmányi eredmény áttekintése osztályonként.

Tantárgyak	I. osztály				II. osztály				III. osztály				IV. osztály				V. osztály				VI. ¹ osztály				VII. ² osztály				VIII. ³ osztály																						
	jeles		elégéses		jeles		elégéses		jeles		elégéses		jeles		elégéses		jeles		elégéses		jeles		elégéses		jeles		elégéses		jeles		elégéses																				
	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses	jó	elégéses																					
Vallástan	7	26	29	—	—	—	19	21	4	—	—	—	14	16	9	—	—	—	16	26	—	—	—	—	9	11	1	—	—	—	13	10	—	—	—	—	15	9	—	—	—	—	17	9	4						
Magyar nyelv	9	21	28	4	—	—	6	13	25	—	—	—	7	15	17	—	—	—	5	13	24	—	—	—	6	6	9	—	—	—	5	5	13	—	—	—	8	10	6	—	—	—	11	9	9	1					
Német nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	11	13	11	—	—	5	7	27	3	—	—	8	5	7	1	—	—	7	8	7	1	—	—	5	11	7	1	—	—	2	14	14						
Latin nyelv	6	16	29	11	—	—	5	14	13	12	—	—	5	15	14	5	—	—	5	8	29	—	—	—	2	4	10	5	—	—	3	9	10	1	—	—	2	8	11	3	—	—	2	15	12	1					
Görög nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	5	2	—	—	6	7	8	—	—	—	1	6	7	1	—	—	6	7	—						
Görög h. vál. irod. tan.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	3	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	5	2	—	—	—	2	8	6	1					
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	19	14	—	—	—	4	21	17	—	—	—	4	8	8	1	—	—	3	10	10	—	—	—	—	—	—	5	14	11	—	—	—	—	—	—			
Földrajz	9	16	29	8	—	—	11	20	11	2	—	—	9	6	22	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
» politikai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	12	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Természetrajz	5	22	31	4	—	—	9	23	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	18	21	—	—	—	1	9	11	—	—	—	3	9	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Mennyiségtan	8	8	43	3	—	—	15	22	7	—	—	—	4	14	18	3	—	—	6	13	19	4	—	—	1	3	14	3	—	—	5	5	8	5	—	—	4	5	13	2	—	—	3	10	17	—	—	—	—	—	—
Bölcészet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Geometriai rajz	6	14	36	6	—	—	9	5	29	1	—	—	6	9	24	—	—	—	3	8	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Szabadkézi rajz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	4	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	3	4	—	—	—	5	4	8	—	—	—	—	—	—
Szépíráás	3	33	26	—	—	—	2	24	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Torna	8	44	10	—	—	—	8	23	13	—	—	—	13	26	—	—	—	—	10	30	2	—	—	—	8	12	1	—	—	—	6	16	—	—	—	—	11	11	—	—	—	—	10	17	—	—	—	—	—	—	—

¹ 1 felm. — ² 1 felm., 1 magánt. — ³ 1 felment., 2 magánt.

III. A tanulók illetősége.

Lakhelye	O s z t á l y								Összesen
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
Helybeli	19	11	13	9	3	2	2	3	62
Megyebeli	19	11	11	16	4	4	7	5	77
Más megyebeli	23	22	15	15	14	17	15	22	143
Fiumei és kerületbeli	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Horvát és Szlavonorsz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Más állambeli	1	—	—	2	—	—	—	—	3
Összesen	62	44	39	42	21	23	24	30	285

IV. A tanulók szülői közt polgári állásra volt:

Őstermelő		Iparos		Keresk. és vállalk.		Tisztviselő		Katoná	Más értelmiségi: orvos, ügyvéd, lelkész, tanár, tanító, mérnök, író, művész	Személyes szolgálatból élő: munkás, napszámos, szolgálta stb.	Magánzó, nyugdíjas v. tőkéjének jövedelméből stb. élő	Összesen			
nagybirt. és bérítő	kisbirtokos és bérítő	alkalmazott	nagyiparos	kisiparos	alkalmazott	nagykereskedő	kiskereskedő, szatócs stb.								
4	87	—	—	51	2	—	19	5	52	3	—	42	9	11	285

V. A tanulók életkora a tanév végén.

Osztály	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	több	Összesen
	életévét betöltötte														
I.	—	1	6	25	24	6	—	—	—	—	—	—	—	—	62
II.	—	—	6	14	13	6	5	—	—	—	—	—	—	—	44
III.	—	—	—	6	9	15	6	3	—	—	—	—	—	—	39
IV.	—	—	—	—	1	5	10	17	6	2	1	—	—	—	42
V.	—	—	—	—	—	3	10	3	4	1	—	—	—	—	21
VI.	—	—	—	—	—	—	2	6	8	4	2	1	—	—	23
VII.	—	—	—	—	—	—	—	2	7	8	7	—	—	—	24
VIII.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	10	7	6	4	2	30
Összesen	—	1	12	45	47	35	33	31	26	25	17	7	4	2	285

VI. Az egészségügyi állapot.

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
	o s z t á l y							
Betegségi eset könnyű jelleggel	75	78	73	47	44	29	68	39
» » súlyos »	2	4	4	8	10	—	3	1
» » járványos »	—	—	—	—	—	—	—	—
» » halállal végződő	—	1	—	—	1	—	—	1
Haláleset balesetből	—	—	—	—	—	—	—	—

VII. Az erkölcsi állapot.

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII. ¹	VIII. ²
	o s z t á l y							
Jó magavis. osztályzatot nyert	46	36	32	26	14	21	19	19
Szabályszerű » »	16	8	7	16	7	2	3	9
Kevésbé szabsz. » »	—	—	—	—	—	—	1	—
Rosz » »	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyszerű fegy. eljár. részesült	2	—	—	7	7	—	5	3
Súlyosabb » » »	—	—	—	2	—	—	2	6
Eltávolító » » »	—	—	—	—	—	—	1	3

¹ Egy magántanuló a magaviseletből nem osztályoztatott.² Két magántanuló nem osztályoztatott.

XIV.

Érettségi vizsgálatok.

A tanév végén megtartott érettségi vizsgálat írásbeli részének, mely május hó 17. 18. 20. 21 és 22-ik napjain folyt le, következő tételei voltak :

I. *Magyar nyelv és irodalomból*: 1. A hanyatlás korabeli irodalmi állapotok. 2. Az erő és mozgás elmélete alkalmazva a főbb fizikai tünetenyekre. 3. Az indulatok lélektani magyarázata és bírálata. Az első tételt dolgozta : jelesen 7, jól 15, elégségesen 10.

II. *Latinnyelvből*: Julius Caesar halálának előzményei 30 sor. Jelesen 4, jól 13, elégségesen 5.

III. *Görögnyelvből*: Homeros odysseájából IX. 39—75 sor. Jelesen 2, jól 6, elégségesen 5.

IV. *Németnyelvből*: Hunor és Magyar Kézai után, Szinyeyi József könyvéből 28 sor. Jelesen 4, jól 14, elégségesen 11, elégtelenül 3.

V. *Mennyiségtanból*: 1. Valaki utazásának első napján $\frac{3}{4}$ koronát ad ki, minden következő nap pedig $\frac{1}{4}$ koronával többet, az utazás utolsó napján látja, hogy összesen $33\frac{1}{4}$ koronát költött el; kérdés mennyi ideig utazott és mennyit adott ki az utolsó napon? 2. Az (A B C D E F) szabálytalan hatszög alaku föld tagosítás alkalmával, oly vele egyenlő területű derékszögű négyszöggé alakítandó, hogy az alapja (A F) vonal, utvonalba essék? Jelesen 3, jól 18, elégségesen 10, elégtelenül 1.

A szóbeli érettségi vizsgálat Kuncz Elek kir. főigazgató előnklete alatt Jung-Cseke Lajos, mint az erd. róm. kath. Status képviselője jelenlétében tartatott meg június 13. 14 és 15 napjain a következő eredménnyel:

Jelentkezett		Visszalépett		Érettnak nyilváníttatott			Ism. vizsgálatra utasított		Jav. vizsgálatra utasított		Egyetemre szándékozott				Műegyetemre szándékozott		Más pályára
Írásbeli vizsgálatot tett	Visszalépett	Szóbeli vizsgálatot tett	jelesen	jól	egyszerűen	Ism. vizsgálatra utasított	Jav. vizsgálatra utasított	theol. (papi)	jogi	orvosi	bölcsészeti	erdészeti	mérnöki, gépészi	vegyészi szakra			
36	32	—	32	1	11	13	5	2	4	4	—	1	1	—	—	15	

XV.

Jelentés a tornavizsgálatról és az országos tornaversenyről.

Az ifjuság tornavizsgálatát május hó 21-én délután 5 órakor a gymnasium tornaterén szépszámú közönség, a tanári kar és a tanuló ifjuság jelenlétében az országos tornaversenyre felránduló tanulókkal tartottuk meg mint próbaversenyt.

A tanulók kettősrendszlopban tisztelegve körülvonultak a tornaterén s ezután felállottak az országos versenyre előirt együttes gyakorlatok bemutatására. Ennek befejezése után a 10 tagból álló mintacsapat szertornázást végzett 1 előtornász vezetése mellett, a korláton és nyujtón. Rövid pihenő után következett az országos versenyen, az összetett verseny tanulóinak kimaradásával 21 tanulónak vasbotgyakorlata, 4-es sorokból álló nyitott oszlopban és végre a 10-es csapat összetett versenye, sulydobás és magas ugrás. A játék bemutatását az idő előhaladottsága és a tér hiánya akadályozta meg.

Összesen 34 tanuló jelentkezett, kik résztvettek a magyar tanulóknak május hó 26. 27. napjain, Budapesten tartott országos tornaversenyén, Tamás Albert tornatanár, Embery Árpád és Korács János tanárok vezetése mellett. Az ifjak ruházata: kékszinű öv aranyrojtal és drapszinnadrág, drapszining kék ujjal és nyakkal, és burkalapból állott.

A 10 tagból álló mintacsapat az első nap délutánján az együttes gyakorlatok befejezése után, csapattornázást végzett a korláton, melyről egyik fővárosi lap azt jegyezte meg, hogy »különös figyelmet keltett a székely fiuk korlát tornázása«. Ezután a szabadon választott vasbotgyakorlatokra került a sor, mely gyakorlatok bemutatása bár versenyt nem képezett — a szakadó esőben, a csoportok czélszerűtlen felállítása folytán csak ott keltethetett némi figyelmet, ahol a közönség egyes csoportokat épen észrevehetett.

A verseny első napjának fénypontja a csapatverseny megajtése volt, az u. n. összetett verseny, magas ugrás összekötve sulydobással, mely versenynél a 10 tagu csapat ugrási eredményét, az egyes csapatok egyéni eredményeinek összegezéséből nyerték, míg a dobási eredményt az egyes versenyző jobb és balkéz-zel tett két dobásának fele adta. A végeredményt az ugrási és a dobási eredmények összeadásából kapták.

A szabályok értelmében a csapatversenyben kivált gymnasiumok közül intézetünk 88·42^m eredménynyel (a legnagyobb 102·40^m) oklevelet nyert, s a jelentkezett 52 gymnasium között a 9-ik helyen állott.

A verseny második napján a tanulók egyéni verssnyekben is részt vettek. A függeszkedésből Bede Ferencz VII. o. tanuló bronzérmét nyert. Végre résztvettek a kótyajátékversenyben is, mely versenyben a résztvett 4 tanuló szintén bronzéremmel lett kitüntetve.

Az ifjak megjelenése általában véve mindenütt rokonszenvet keltett. Segesvárt megkoszorúzták a Petőfi szobrát, itt hazafias dalokat énekeltek s előkelő közönség elismerésével találkozott Jánosy Béla VII. oszt. tanulónak ez alkalomra irt s általa szépen előadott költeménye.

A fővárosban a versenyen való megjelenést összekötötték a mennyire az idő engedte a fontosabb látnivalók megtekintésével. Hálás köszönettel adózunk Püspök Ur ő Méltóságának, ki az ifjak közkölttségéhez 60 kor. adománynyal járult továbbá a székelyegyleti- és udvarhelymegyei takarékpénztárnak 50—50 kor. adományáért s végre a próbaversenyen vendégeink 44 korona adományáért.* Továbbá ngs. Dr. László Mihály országgyűlési képviselő urnak, ki a verseny befejezése után az ifjúságot megvendégelte; ugyszintén ngs. Eisenlohr Ulrik segesvári pénzügyigazgató urnak, ki a Petőfi ünnepély után az ifjúságot a tanárokkal együtt meghívta egy kerthelyiségbe és ott vendégeiként ellátta.

Az őszinte köszönet és elismerés hangján kell megemlékeznünk a nt. Irgalmas nővérekről, kik felkérésünkre a lobogóra egy szallag feliratának himzésével — alig meghálálható munkát végeztek.

Végre köszönetet mondunk főt. P. Csiszér Elek vajdahunyadi, Szent Ferencz rendi házfőnök urnak és a zárda tagjainak azon kitüntető figyelemért és kiváló szivességért, melyet az ifjúság hazatérésekor a vajdahunyadi vasgyár és a lovagvár megtekintése alkalmából nem csak a kalauzolás, hanem az ifjak ellátása által is tanusítottak.

Az alsóbb osztályu tanulóknak egyes versenyekben elért eredményeik a következők:

Mászás. Póznamászásban kitüntek Tóth István és Simonfi Anlal I. o. t., Trepera Béla és Rettegi Géza II. o. t., Szabó Endre, Orbán Domokos III. o. tanulók.

Magasra ugrás. Kitüntek a II. osztályban: Kuti Kálmán és Trapera Béla 1'32 m. (deszkával); a III. osztályban: Keresztes István, ki deszka nélkül 1'32 m, deszkával 1'40 m. ugrott; továbbá Szabó Dávid és Olajos Domokos 1'32 m. (deszkával).

A távolra ugrásban kitüntek a II. osztályban: Sajgó József (3'40 m). és Kebelei Márton (3'25 m). a III. osztályban: Keresztes István és Olajos Domokos. Az átugrott távolság 4 m.

* Ezen adományok közköltsegre s egyes, a versenyen megjelent szegény-sorsu tanulók segélyezésére fordítottak.

XVI.

A jövő tanév kezdetéről.

Az 1901—1902. tanévi magán-, pót- és javító vizsgálatok folyó évi augusztus 30 és 31-ik napjain délelőtti 8—12 óráig fognak eszközöltetni. A beiratások szeptember 2. 3. és 4. napjain történnek 8—12 óráig és délután 2—5 óráig. Szeptember 5-ikén ünnepélyes »Veni Sancte«, a törvények felolvasása s ezzel az új tanév megnyitása.

A középiskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9-ik évet betöltötte s 12 évnél nem idősebb, mely körülmény *keresztlevél*, illetőleg hiteles születési bizonyítvány alapján igazolandó. Keresztlevél stb. a nmélt. miniszteriumnak 1883. évi 4014. sz. a. kelt rendelete alapján minden *először beiktatandó* tanulótól okvetlenül bekövetelendő. A beiratásnál továbbá köteles minden tanuló újraoltási bizonyítványt is bemutatni. Tizenkét évnél idősebb fiu felvétele felett a tanártestület határoz. — Ismereteinek mértékére megköveteltetik, hogy a népiskola IV-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal birjon s ezen ismereteit külön felvételi vizsgával igazolja. A felvételi vizsgálatnak minden a népiskolából a gymnasiumba lépő tanuló alája vettetik.

A felsőbb osztályokba való felvétel a megelőző osztálynak sikeres végzésétől függ és vagy arról tanuskodó nyilvános iskolai okmányok (bizonyítványok és értesítő), vagy ezek hiányában külön vizsgálat alapján történik.

A két tantárgyból *elégtelen* tanjegyet nyert tanuló a vizsgálat ismételtetése és javíthatása végett a felsőbb tanhatósághoz folyamodhatik; a kellőleg felszerelt bélyeges folyamodvány okvetlenül az intézet igazgatóságához legfőlebb **julius hó 4-ig** nyújtandó be.

Három vagy több tantárgyból elégtelen előmenetelt tanusított tanuló nem folyamodhatván, az osztály ismétlésére utasittatik.

Minden tanuló első felvételre személyesen és atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azoknak valamely külön megbízottja kísé-

retében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni; — az illem pedig magával hozza, hogy a szülő gyermekét személyesen vezesse azon tanárokhoz, kikre annak nevelés-oktatását bizza. Azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiok felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, kire a házi felügyeletet és nevelésre nézve kötelességüket és jogukat átruházzák, hogy a gondviselésükre bizott tanulókra nézve az igazgatóság értesítését elfogadhassák. A szülők és gyámok e részben minden változtatást személyesen vagy írásban tartoznak bejelenteni az igazgatónál; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben czélszerű változás történjék.

Fizetendő díjak.

Minden tanuló fizet: a) *beiratkozási díj czímen 2 koronát*; b) *az országos tanári nyugdíjalapba az 1894. XXVII. t.-cz. 4. §. c) pontja szerint 6 koronát*; c) *értesítőre és az ifjusági könyvtár gyarapítására 2 koronát*; d) *a katolikus vallású tanulók 40 korona, a nem katolikus vallású tanulók 60 korona tandíjat*; e) *az iskolában fogyasztandó tintáért 20 fillért és óvadék czímen 2 koronát.*

Tandíjmentességi szabályzat.

1. §. Az erd. róm. kath. Status gymnasiumaiban a Statusgyűléstől megállapított tandíj fizetendő, mely alól rendszerint senki sem mentetik föl.

2. §. Kiváltképpen azonban elengedheti a főtanhatóság az egész vagy fél évi tandíjfizetését jó erkölcsi magaviseletű és egyúttal jó igyekezetű tehetséges tanulóknak, ha:

a) a szülők vagyontalanságát az illető politikai hatóságtól kiállított és a r. kath. lelkésztől is aláírt bizonyítvány igazolja;

b) az előző tanévről szóló gymnasiumi bizonyítvány szerint erkölcsi magaviselete legalább szabályszerű volt s az egyes tan-

tárgyakból legfeljebb csak két elégséges osztályzatot bír, a többi jeles és jó lévén;

c) ha a tanári testület a tandij mentességre ajánlja.

3. §. A ki igazolja, hogy egy időben három fia jár közép- vagy felső iskolába (gymnasium, reáliskola, egyetem, műegyetem) s ha az illető tanuló előmenetele a 2. §. b) pontjának megfelelő, a tandij felének fizetésétől felmenthető egyszerű kérelemre, még ha nem is egészen szegény.

4. §. A tandijmentesség mindig csak egy évre adatik.

5. §. Olyan tanulók kérvényét, a kiknek bizonyítványa kevésbé szabályszerű magaviseletet, avagy kettőnél több elégséges tanjegyet tartalmaz, az igazgatók el nem fogadhatnak, hanem a jelen szabályzatra való hivatkozással visszautasítanak s a tandij fizetésére határidőt tűznek ki.

6. §. Elemi iskolai bizonyítvánnyal kizárólag csak akkor lehet tandijmentességért folyamodni, ha annak érdemjegyei mind jelesek és jók.

7. §. A tandijmentességi kérvények minden tanév elején legkésőbb szept. hó 15-ikéig az illető gymnasium igazgatójához adandók be. A tanártestület tartozik a kérvényeket még a szeptember hóban tartandó ülésen lelkiismeretesen tárgyalni s véleményét minden egyes folyamodóra nézve jegyzőkönyvre venni. Az összes iratokat az igazgatók október elsejéig a főtanhatósághoz felterjesztik, hogy az igazgatótanács októberi ülésében végleg határozhasson. Fel nem szerelt vagy későbbben beadott kérvények figyelembe nem vétetnek.

8. §. *A tandij befizetésére engedhető legvégső határidő nov. 15-ike, illetve a II-ik részletre január 15-ike, a III-ik részletre pedig márczius 15-ike. A kik a jelzett határidőig a tandijt be nem fizetik, sem az igazgatótanácstól a fizetés alól fel nem mentettek, a tanulók sorából kilörlendők.*

9. §. A tandij pontos fizetéséről az illető igazgatók felelősök.

10. §. A jelen szabályrendelet a gymnasiumi értesítőben mindenkor közzéteendő.

Figyelmeztetés.

1. *Görögnyelv pótlását célzó intézkedések.* Az 1890. évi XXX. törv.-czikk az 1883-ik évi XXX. törv.-czikket olykép mó-

dosította, hogy az V. osztályba lépő tanuló választhatja a görögöt vagy az ezt helyettesítő irodalmi tanulmányt és rajzot.

Olyan tanulóknak, kik hittudományi pályára készülnek vagy a tudományegyetem nyelvészeti, bölcsészeti vagy történelmi szakosztályait akarják látogatni, a görögnyelvre szükségük van; olyan tanulók, kik az előbb említett irányt nem választják, görögnyelv nélkül is boldogulnak s haladhatnak a felsőbb tanulmányoknál is.

A választásnál kiemelkedő ok lehet az is, hogy a tanuló mennyire erős a nyelvekben, van-e érzéke és hajlama a nyelvtanuláshoz; ha gyenge a nyelvekben, különösen a latinban s nincs hajlama a nyelvtanuláshoz, akkor czélszerű a görögnyelv helyett az azt helyettesítő tárgyakat választani. Megjegyzendő még, hogy később is lehet az irányt változtatni, görög helyett irodalmi tanulmányt venni vagy megfordítva, irodalmi tanulmány helyett görögöt tanulni, ha az eltelt időre eső tananyagból képes az illető a pótvizsgát sikerrel letenni.

2. Azon tanulók, kik finevelő intézeti alapítványokért akarnak pályázni, folyamodványaikat keresztlevéllel, iskolai orvosi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve, legkésőbb **julius hó 4-ig** a főgymnasium igazgatóságánál tartoznak benyújtani.

3. A bizonyítványok nyilvános okmányok lévén, melyek az élet különböző körülményei között elkerülhetetlen szükségesegek, azoknak gondos megőrzése és tisztán fentartása különösen a *szülőknek és gyámoknak* figyelmébe ajánlatik, miután a rendes iskolai bizonyítványok »*másodlatai*« (duplicata) csak az eredetiek elvesztét okadatoltan kimutató folyamodványra, az igazgatóság-, érettségi bizonyítványok *másodlatai* pedig a kir. tank. főigazgatóságtól kieszközölnödő engedélylyel állíttatnak ki; a mi rendesen több időt vesz igénybe és költséggel jár. E szigor és megszorítás visszaélések elhárítására történik. Ez okból igen ajánlatos eredeti bizonyítványokat kézből ki nem adni, hanem hivatalos másolatokat (copia) eszközöltetni, a kir. közjegyzőségek útján hitelesíttetni s ezeket netaláni folyamodványokhoz mellékletül csatolni.

4. Kéretnek a t. cz. szülők vagy gyámok, hogy gyermekeik vagy gyámfiaik szemét, ha netalán szembetegségben volnának, a nagy szünidő alatt orvosilag kezeltessék; ellenkező esetben nem fognak felvétetni az intézetbe. A beiratáskor minden tanuló tartozik szeme egészséges voltát orvosilag igazolni.

Figyelmeztetés.

Az ifjusági segélyző könyvtárból a jövő 1901—1902. tanévben — tekintettel arra, hogy az elhasznált könyvek kiselejteztek — kevés tankönyv fog kiadatni s így tankönyveit igyekezzék mindenki más módon beszerezni.

Az új tanterv fokozatosan életbe lépik és így a IV. V. és VI. osztályos tanulók tankönyveket a jövő tanév elejéig ne vásároljanak s akkor is csak az illető szak-tanárok előleges megkérdezése mellett.

TARTALOM.

	Lap
I. Adatok a lefolyt 1900—1901. tanév történetéhez . . .	3.
II. Tanári testület	13.
III. Az előadott tananyag	16.
IV. Rendkívüli tantárgyak	36
V. Írásbeli dolgozatok	38.
VI. Önképzőkör	39.
VII. Tanszerelvények gyarapodása	42.
VIII. Finevelő intézeti alapítványos növendékek	48.
IX. Az ösztöndijas tanulók	49.
X. Alapítványok kimutatása	49.
XI. Az ifjúság érdemsorozata	53.
XII. Jutalmak	64.
XIII. Statisztikai adatok	66.
XIV. Érettségi vizsgálatok	70.
XV. Jelentés a tornavizsgálatról	71.
XVI. A jövő tanév kezdetéről	74.

